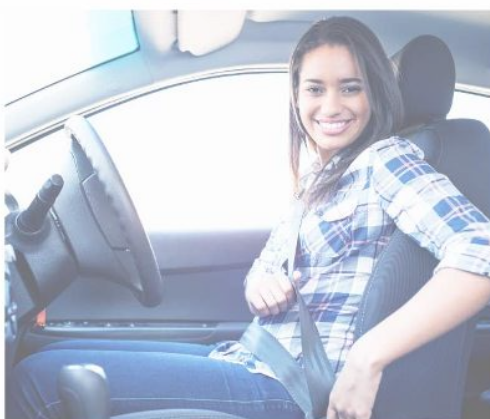
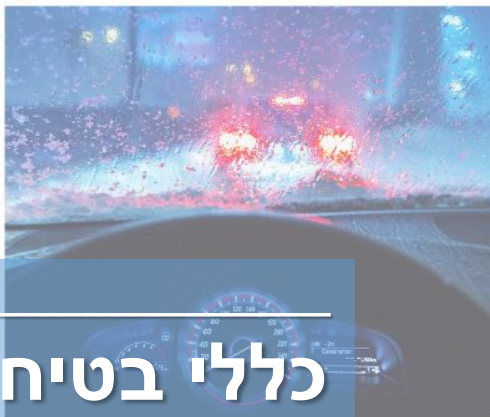

כללי בטיחות בדרכים

כל מה שחשוב לזכור, על הדרך

חטיבת חינוך והסברה, הרלב"ד | אלול תש"ף | אוגוסט 2020

שלום רב,

בחוברת זו מרוכזים כללי בטיחות בדרכים בנושאים שונים. כללי הבטיחות מאגדים בתוכם את הכתוב בחוק ואת המלצות הבטיחות של הרלב"ד, שהן לעיתים מחמירות מהקבוע בחוק.

החוברת הינה כלי עבודה לאנשי מקצוע, לשותפים, לבעלי עניין ולכל מי שמבקשים להגביר את בטיחותם כמשתמשי דרך.

החוברת מופיעה [בחלוקה לפרקים באתר הרלב"ד](#), ואנו נדאג לעדכנה מעת לעת במידת הצורך.

חלק מכללי הבטיחות פותחו לסרטוני הדרכה קצרים שאפשר לצפות בהם באתר [ASKralbad](#). אנו ממליצים לכם לבקר באתר ולהתרשם מהמידע המונגש בו.

אנו מקווים כי תמצאו את החוברת שימושית עבורכם.

תוכן עניינים

- 4 ..... כללי בטיחות בדרכים - הולכי רגל ✓
- 6 ..... כללי בטיחות בדרכים - ילדים הולכי רגל ✓
- 8 ..... כללי בטיחות בדרכים - אזרחים ותיקים הולכי רגל ✓
- 10 ..... כללי בטיחות בדרכים - מתן זכות קדימה ✓
- 11 ..... כללי בטיחות בדרכים - שמירת מרחק ✓
- 12 ..... כללי בטיחות בדרכים - מהירות מופרזת ✓
- 13 ..... כללי בטיחות בדרכים - שול הדרך ✓
- 14 ..... כללי בטיחות בדרכים - היסח דעת (שימוש בטלפון נייד בעת נהיגה) ✓
- 15 ..... כללי בטיחות בדרכים - נהיגה בהשפעת אלכוהול ✓
- 16 ..... כללי בטיחות בדרכים - נהיגת חורף ✓
- 18 ..... כללי בטיחות בדרכים - נהיגת קיץ ✓
- 19 ..... כללי בטיחות בדרכים - עייפות והתרעננות ✓
- 20 ..... כללי בטיחות בדרכים - שכחת ילדים ברכב ✓
- 22 ..... כללי בטיחות בדרכים - צמיגים ✓
- 23 ..... כללי בטיחות בדרכים - חגורות בטיחות ✓
- 24 ..... כללי בטיחות בדרכים - מושבי בטיחות (התקני ריסון) ✓
- 25 ..... כללי בטיחות בדרכים - נסיעות משפחתיות ✓
- 27 ..... כללי בטיחות בדרכים - מערכות בטיחות הרכב ✓
- 28 ..... כללי בטיחות בדרכים - מצבי חירום בנהיגה ✓
- 31 ..... כללי בטיחות בדרכים - אזרחים ותיקים נהגים ✓
- 32 ..... כללי בטיחות בדרכים - קלנועית ✓
- 33 ..... כללי בטיחות בדרכים - רוכבי אופנוע ✓
- 34 ..... כללי בטיחות בדרכים - רוכבי אופניים ✓
- 35 ..... כללי בטיחות בדרכים - רוכבי אופניים ילדים ✓
- 36 ..... כללי בטיחות בדרכים - אופניים חשמליים ✓
- 38 ..... כללי בטיחות בדרכים - קורקינט חשמלי (גלגיוע) ✓
- 40 ..... כללי בטיחות בדרכים - נהגי משאיות ✓
- 41 ..... כללי בטיחות בדרכים - נהגי אוטובוסים (מנהיגי דרך) ✓
- 42 ..... כללי בטיחות בדרכים - רכב שטח וסיור מדברי ✓
- 43 ..... כללי בטיחות בדרכים - הסעות תלמידים ✓
- 44 ..... כללי בטיחות בדרכים - בשעת אזעקה ✓

כללי בטיחות בדרכים - הולכי רגל

הולכי רגל הם משתמשי דרך פגיעים במיוחד. בישראל, כשליש מההרוגים בתאונות דרכים הם הולכי רגל.

האחריות לבטיחותם של הולכי רגל היא אחריות משותפת של הנהגים והולכי הרגל. אמנם, החובה למתן זכות קדימה מוטלת על הנהג, אך הולך הרגל מצידו חייב להבין כי סביבת הכביש מורכבת גם עבור נהגים נורמטיביים ששומרים על החוק, וכהולך רגל, האחריות לחצות את הכביש באופן אחראי ובטוח, כך שיתאפשר לנהג להבחין בו ולתת לו זכות קדימה - מוטלת עליו. מומלץ ליצור קשר עין (נהג-הולך רגל) ולאותת בסימנים ברורים, המעידים על כוונות הפעולה (לעצור, לעבור).

הליכה בטוחה

- ✓ הולכים תמיד על המדרכה - בחלק הפנימי של המדרכה, רחוק ככל האפשר משפת הכביש.
- ✓ כשאין מדרכה ואין ברירה אחרת - הולכים על שול הדרך, רחוק ככל האפשר מהכביש ונגד כיוון התנועה.
- ✓ לא הולכים על שבילים המיועדים לרכיבה על אופניים או כלים אחרים.

בחירת המקום לחצייה

- ✓ המקומות לחציית כביש הם גשר, מנהרה להולכי רגל או מעבר חצייה מרומזר. אם הם אינם נמצאים בקרבת מקום, חוצים במעבר חצייה לא מרומזר.
- ✓ במקומות שבהם אין מעבר חצייה קרוב, בוחרים מקום חצייה שאפשר לראות ממנו היטב את תנועת כלי הרכב מכל הכיוונים, ושגם הנהגים יכולים לראות את הולכי הרגל היטב בעת חציית הכביש (לדוגמה, לא מומלץ לחצות בעיקול שכן נהגים לא יכולים לראות את הולך הרגל עד שהם ממש קרובים אליו).
- ✓ לא חוצים בין שני כלי רכב חונים, כדי לא להפתיע את הנהג שלא מצפה להולך הרגל.

היערכות לקראת החצייה

- ✓ עם ההגעה למעבר החצייה ממתנינים במרחק של כשני צעדים משפת הכביש.
- ✓ מזהרים מכלי רכב החונים על המדרכה, המסתירים את שדה הראייה להולך הרגל ולנהג.
- ✓ לא יורדים מהמדרכה לכביש באופן פתאומי כדי לא להפתיע את הנהגים.
- ✓ לפני החצייה מסתכלים לכל הכיוונים וממתנינים עד שיתפנה הכביש.
- ✓ יוצרים קשר עין עם הנהג ומוודאים שהוא הבחין בכם ועוצר עצירה מוחלטת כדי לאפשר לכם לחצות.
- ✓ עדיף לחצות את הכביש בקבוצה, לצד הולכי רגל נוספים. לנהגים יהיה קל יותר להבחין בקבוצה מאשר ביחיד.

חצייה בטוחה

- ✓ כשהכביש פנוי - חוצים בזריזות ובזהירות, בקו ישר ולא באלכסון. בזמן החצייה מביטים שמאלה וימינה.
- ✓ אם במהלך חציית הכביש הרמזור מתחלף לאדום, ממשיכים ללכת במהירות ומשלימים את החצייה בזהירות. בכל מקרה אין לחזור לאחור.
- ✓ בחציית מעבר חצייה ברוחב של יותר מנתיב אחד, שמים לב שגם כלי הרכב בנתיבים הרחוקים יותר עוצרים.
- ✓ חוצים בתשומת לב מלאה. בעת החצייה לא משתמשים במכשירים אלקטרוניים, למשל טלפון נייד או נגן מוזיקה.

✓ בצמתים שיש בהם אור ירוק משותף לנהג ולהולך הרגל, לעיתים קשה לנהג להבחין בהולכי הרגל בשל "שטחים מתים". למרות האור הירוק נוקטים משנה זהירות, ולפני שיורדים לכביש מוודאים כי הנהג אכן נותן זכות קדימה ומאפשר את החצייה.

נראות

✓ בשעות הלילה ובימים מעוננים וגשומים לובשים בגדים בהירים ו/או מצמידים מחזירי אור לבגד או לחפץ שנושאים.
✓ מומלץ לחצות במקום מואר היטב.

הולכי רגל במרחב הבין-עירוני

✓ לא חוצים כביש בין-עירוני. מסוכן לחצות כבישים בין-עירוניים, שהמהירויות המותרות בהן גבוהות במיוחד.
✓ אם אין ברירה, חוצים בזהירות מרבית, כשהכביש פנוי ומאפשר חצייה בטוחה.
✓ חל איסור על הולכי רגל לנוע בדרכים מהירות.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/safety_rules_pedestrians

כללי בטיחות בדרכים - ילדים הולכי רגל

ילדים נבדלים ממבוגרים במאפייניהם הפיזיים, החברתיים והקוגניטיביים – דבר המשפיע על רמת פגיעותם כמשתמשי דרך באופן כללי, ובפרט כהולכי רגל.

מגבלות ההתפתחות הפיזית והמוטורית וראיית העולם האגוצנטרית מקשים על ילדים צעירים עד גיל 9 לקלוט מידע מהסביבה ולהגיב מהר ונכון, ומגבילה את תפקודם במרחב התנועה המורכב ממילא.

גם ילדים בוגרים יותר, מעל גיל 9, צריכים לרכוש באמצעות ליווי והדרכה, את הניסיון והבשלות שיאפשרו להם להתנהל באופן עצמאי ובטוח בדרך.

הליכה בטוחה

- ✓ הולכים תמיד על המדרכה - בחלק הפנימי של המדרכה, רחוק ככל האפשר משפת הכביש.
- ✓ לא יושבים על שפת המדרכה.
- ✓ לא הולכים על שבילים המיועדים לרכיבה על אופניים או כלים אחרים.

בחירת המקום לחצייה

- ✓ המקומות לחציית כביש הם גשר, מנהרה להולכי רגל או מעבר חצייה מרומזר. אם הם אינם נמצאים בקרבת מקום, חוצים במעבר חצייה לא מרומזר.
- ✓ במקומות שבהם אין מעבר חצייה קרוב, בוחרים מקום חצייה שאפשר לראות ממנו היטב את תנועת כלי הרכב מכל הכיוונים, ושגם הנהגים יכולים לראות את הולכי הרגל היטב בעת חציית הכביש (לדוגמה, לא מומלץ לחצות בעיקול שכן נהגים לא יכולים לראות את הולך הרגל עד שהם ממש קרובים אליו).
- ✓ לא חוצים בין שני כלי רכב חונים, כדי לא להפתיע את הנהג שלא מצפה להולך הרגל.

היערכות לקראת החצייה

- ✓ עם ההגעה למעבר החצייה ממתינים כשני צעדים משפת הכביש.
- ✓ נזהרים מכלי רכב החונים על המדרכה, המסתירים את שדה הראייה להולך הרגל ולנהג.
- ✓ לא יורדים מהמדרכה לכביש באופן פתאומי כדי לא להפתיע את הנהג.
- ✓ לפני החצייה מסתכלים לכל הכיוונים וממתינים עד שיתפנה הכביש.
- ✓ יוצרים קשר עין עם הנהג ומוודאים שהוא הבחין בכם ואכן עוצר כדי לאפשר לכם לחצות. אפשר אף להרים את היד ולאותת לו שיעצור. לא מתחילים לחצות לפני שהרכב נעצר.
- ✓ עדיף לחצות את הכביש בקבוצה, לצד הולכי רגל נוספים. לנהגים יהיה קל יותר להבחין בקבוצה מאשר ביחיד.

חצייה בטוחה

✓ ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד!

- ילדים עד גיל 9 חסרים את היכולות להתנהגות בטוחה שיש להולכי רגל מבוגרים יותר בשל היעדר בשלות קוגניטיבית ובשל מאפייניהם הפיזיולוגיים.
- ✓ כשהכביש פנוי - חוצים במהירות האפשרית ובזהירות, בקו ישר ולא באלכסון. בזמן החצייה מביטים שמאלה וימינה.
- ✓ אם במהלך חציית הכביש הרמזור מתחלף לאדום, ממשיכים ללכת במהירות ומשלימים את החצייה בזהירות. בכל מקרה אין לחזור לאחור.
- ✓ בחציית מעבר חצייה ברוחב של יותר מנתיב אחד, שמים לב שגם כלי הרכב בנתיבים הרחוקים יותר עוצרים.

- ✓ חוצים בתשומת לב מלאה. בעת החצייה לא משתמשים במכשירים אלקטרוניים, למשל טלפון נייד או נגן מוזיקה.
- ✓ בצמתים שיש בהם אור ירוק משותף לנהג ולהולך הרגל, לנהג קשה לעיתים להבחין בהולכי הרגל בשל "שטחים מתים". למרות האור הירוק נוקטים משנה זהירות, ולפני שיורדים לכביש מוודאים כי הנהג אכן נותן זכות קדימה ומאפשר את החצייה.

תכנון ותרגול המסלול הבטוח לבית הספר ובחזרה ממנו

- ✓ בסוף החופש הגדול בוחרים ומתרגלים עם הילדים את המסלול הבטוח לבית הספר ובחזרה. במהלך שנת הלימודים רצוי לבצע תרגולים נוספים מדי פעם בפעם.
- ✓ מסלול בטוח הינו הדרך הקצרה ביותר, הכוללת מספר מועט של כבישים, יציאות מחנייה, או רחובות שאין בהם מעברי חצייה ואזורים שאין בהם הגבלה של שדה הראייה.
- ✓ בתרגול המסלול הבטוח מדגישים את הכללים הבאים:
  - הולכים רק על המדרכה.
  - משתדלים ללכת בדרכים שאינן מחייבות חציית כביש, גם אם הדבר מאריך את הדרך.
  - חוצים את הכביש רק במקומות המיועדים לחצייה – מעבר חצייה מרומזר או מעבר חצייה רגיל, מנהרה או גשר, המיועדים לכך.

ילדים בסביבת מקומות משחק

- ✓ מקפידים לשחק רק במגרשי משחקים או במקומות המיועדים למשחקי ילדים, כמו גינות ציבוריות או פארקים.
- ✓ כבישים או מדרכות סמוכות להם אינם מקומות למשחקים.

נראות

- ✓ בשעות הלילה ובימים מעוננים וגשומים לובשים בגדים בהירים ו/או מצמידים מחזירי אור לבגד או לחפץ שנושאים.
- ✓ מומלץ לחצות במקום מואר היטב.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/safety_rules_pedestrians

כללי בטיחות בדרכים - אזרחים ותיקים הולכי רגל

אזרחים ותיקים הם משתמשי דרך פגיעים – שיעור האזרחים הוותיקים ההרוגים בתאונות דרכים הוא יותר מפי שניים משיעורם באוכלוסייה. יותר ממחצית האזרחים הוותיקים שנהרגים בתאונות דרכים - נהרגים כהולכי רגל.

שינויים במערכות הפיזיולוגיות (בעיקר ראייה ושמיעה) ובמערכות הקוגניטיביות מקשים על אזרחים ותיקים לעבד מידע ולהגיב במהירות הנדרשת לסביבה. כהולכי רגל, הירידה ביכולות, ובייחוד הקושי בהערכת מהירות כלי הרכב, מקשה על קבלת החלטות נכונות ביחס לעיתוי החצייה ולצעידה בקצב מתאים כדי להספיק לחצות בבטחה. בנוסף, החולשה הגופנית משפיעה על חומרת הפגיעה בהם ועל סיכויי ההחלמה במקרה של תאונה.

הליכה בטוחה

- ✓ הולכים תמיד על המדרכה - בחלק הפנימי של המדרכה, רחוק ככל האפשר משפת הכביש.
- ✓ כשאינן מדרכה ואין ברירה אחרת - הולכים על שול הדרך, רחוק ככל האפשר מהכביש ונגד כיוון התנועה.
- ✓ לא הולכים על שבילים המיועדים לרכיבה על אופניים או כלים אחרים.

בחירת המקום לחצייה

- ✓ המקומות לחציית כביש הם גשר, מנהרה להולכי רגל או מעבר חצייה מרומזר. אם הם אינם נמצאים בקרבת מקום, חוצים במעבר חצייה לא מרומזר.
- ✓ במקומות שבהם אין מעבר חצייה קרוב, בוחרים מקום חצייה שאפשר לראות ממנו היטב את תנועת כלי הרכב מכל הכיוונים, ושגם הנהגים יכולים לראות את הולכי הרגל היטב בעת חציית הכביש (לדוגמה, לא מומלץ לחצות בעיקול שכן נהגים לא יכולים לראות את הולך הרגל עד שהם ממש קרובים אליו).
- ✓ לא חוצים בין שני כלי רכב חונים, כדי לא להפתיע את הנהג שלא מצפה להולך הרגל.

היערכות לקראת החצייה

- ✓ עם ההגעה למעבר החצייה ממתנינים במרחק של כשני צעדים משפת הכביש.
- ✓ נזהרים מכלי רכב חונים על המדרכה, המסתירים את שדה הראייה להולך הרגל ולנהג.
- ✓ לא יורדים מהמדרכה לכביש באופן פתאומי כדי לא להפתיע את הנהגים.
- ✓ לפני החצייה מסתכלים לכל הכיוונים וממתנינים עד שיתפנה הכביש.
- ✓ יוצרים קשר עין עם הנהג ומוודאים שהוא הבחין בכם ואכן עוצר כדי לאפשר לכם לחצות. ניתן אף להרים את היד ולאותת לו שיעצור. אין להתחיל לחצות לפני שהרכב נעצר.
- ✓ יוצרים קשר עין עם הנהג ומוודאים שהוא הבחין בכם ועוצר עצירה מוחלטת כדי לאפשר לכם לחצות.
- ✓ עדיף לחצות את הכביש בקבוצה, לצד הולכי רגל נוספים. לנהגים יהיה קל יותר להבחין בקבוצה מאשר ביחיד.

חצייה בטוחה

- ✓ כשהכביש פנוי - חוצים בזריזות ובזהירות, בקו ישר ולא באלכסון. בזמן החצייה מביטים שמאלה וימינה.
- ✓ אם במהלך חציית הכביש הרמזור מתחלף לאדום, ממשיכים ללכת במהירות ומשלימים את החצייה בזהירות. בכל מקרה אין לחזור לאחור.
- ✓ בחציית מעבר חצייה ברוחב של יותר מנתיב אחד, שמים לב שגם כלי הרכב בנתיבים הרחוקים יותר עוצרים.

- ✓ חוצים בתשומת לב מלאה. בעת החצייה לא משתמשים במכשירים אלקטרוניים, למשל טלפון נייד או נגן מוזיקה.
- ✓ כשמגיעים למעבר חצייה והאור הירוק ברמזור כבר דולק, קשה לדעת מתי יתחלף האור והאם הזמן הנותר יספיק לחצייה בטוחה. לכן כדאי לחכות לאור הירוק הבא ורק אז לחצות.
- ✓ בצמתים שיש בהם יש אור ירוק משותף לנהג ולהולך הרגל, לנהג קשה לעיתים להבחין בהולכי הרגל בשל "שטחים מתים". למרות האור הירוק נוקטים משנה זהירות, ולפני שיורדים לכביש מוודאים כי הנהג אכן נותן זכות קדימה ומאפשר את החצייה.

נראות

- ✓ בשעות הלילה ובימים מעוננים וגשומים לובשים בגדים בהירים ו/או מצמידים מחזירי אור לבגד או לחפץ שנושאים.
- ✓ מומלץ לחצות במקום מואר היטב.

ירידה בטוחה מהאוטובוס

- ✓ לאחר שיורדים מהאוטובוס עולים מיד על המדרכה בלי להתעכב על הכביש.
- ✓ ממתנים על המדרכה וחוצים את הכביש רק לאחר שהאוטובוס התרחק מהתחנה ושדה הראייה רחב ומאפשר לזוודא שהכביש פנוי.
- ✓ לא עומדים לפני האוטובוס או מאחוריו, מאחר שלנהג אין שדה ראייה רחב דיו כדי לראות אתכם.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/safety_rules_pedestrians

כללי בטיחות בדרכים - מתן זכות קדימה

מעברי חצייה אמורים להיות המקום הבטוח של הולכי רגל, שהינם משתמשי דרך פגיעים במיוחד, לחצות את הכביש. למרות זאת, כשליש מההרוגים בתאונות הדרכים בישראל הם הולכי רגל. אחד מכל 4 הולכי רגל נהרג על מעבר חצייה. נתונים אלה מעידים על כך, שמעברי חצייה עלולים להפוך למלכודות מוות בגלל אי מתן זכות קדימה מצד הנהגים.

החוק קובע, כי על נהג מוטלת החובה לתת זכות קדימה להולך רגל שניכר כי הוא מתכוון לחצות את הכביש, ולאפשר להולך הרגל להשלים את החצייה בבטחה.

- ✓ בקרבת מעבר חצייה מאטים ומחפשים את הולכי הרגל שמתכוונים לחצות את הכביש.
- ✓ גם אם הולך רגל עומד על המדרכה, אך ניכר מהתנהגותו כי הוא מתכוון לחצות - עוצרים לפני מעבר החצייה ונותנים לו זכות קדימה.
- ✓ לא עוקפים רכב שהאט או עצר לפני מעבר חצייה. סביר להניח שהנהג שלפניך עצר להולך רגל שנסתר ממך (ילד, למשל). עוצרים מאחוריו או לצידו ומאפשרים להולך הרגל להשלים את החצייה בבטחה.
- ✓ אם רכב מאט או עוצר מולך, סביר להניח שעצר להולך רגל. עוצרים ומאפשרים להולך הרגל להשלים את החצייה בבטחה.
- ✓ כשהולך הרגל כבר חוצה, עוצרים לפני מעבר החצייה ומאפשרים לו לסיים לחצות בבטחה. נוקטים משנה סבלנות כשמדובר ב הולכי רגל אזרחים ותיקים, שחוצים לאט יותר.
- ✓ בצמתים שיש בהם אור ירוק משותף לנהג ולהולך הרגל, לנהג קשה לעיתים להבחין בהולכי הרגל בשל "שטחים מתים". נוקטים משנה זהירות ומניחים תמיד, כי יש הולך רגל המבקש לחצות את הכביש.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/safety_rules_pedestrians

כללי בטיחות בדרכים - שמירת מרחק

על פי חוק, חובה לשמור על מרחק עצירה בטוח מהרכב שמלפנים. שמירת מרחק תאפשר לנהג לעצור במקרים שבהם תנאי הדרך משתנים ולמנוע תאונה. מרחק העצירה משתנה בהתחשב במהירות הנסיעה של שני כלי הרכב, במצב הדרך ובמצב הראות והתנועה הזורמת בה.

- ✓ שומרים על מרחק של 2 שניות לפחות מהרכב הנמצא מלפנים. זהו המרחק המגביר את הסיכוי לעצירה בטוחה.
- ✓ הדרך הטובה ביותר היא לספור 21... 22... מרגע שהרכב מלפנים חולף על פני עצם דומם (עץ, עמוד, שלט וכד') הנמצא בקרבת הכביש - ועד הרגע שהרכב שלכם חולף על פני אותו עצם.
- ✓ בתנאי מזג אוויר קיצוניים (סערה, ערפל, סופות חול, אובך) לוקחים מקדם ביטחון ושומרים על מרחק גדול יותר מהרכב שלפניכם.
- ✓ נמנעים מהיסחי דעת בנהיגה (דיבור בטלפון הנייד, שיחה עם נוסעים, רדיו הפועל בעוצמה גבוהה), שכן אלו עלולים להשפיע על יכולתו של הנהג לאמוד את המרחק מן הרכב שלפניו ולהיות ערני לתנאי הדרך.
- ✓ גם כשהתנועה איטית שומרים על מרחק מהרכב שמלפנים ולא נצמדים אליו. לא מעט תאונות דרכים מתרחשות בנסיעה בפקקי תנועה בשל אי שמירה על מרחק מהרכב שמלפנים. בפקק תנועה מהירות הנסיעה משתנה תכופות, הנסיעה מזדחלת ומכוניות סוטות מנתיבים, לעיתים אף בלי לאותת.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/safety_rules_distance

כללי בטיחות בדרכים – מהירות מופרזת

מהירות מופרזת מעורבת בגרימתן של כ-30% מסך כל תאונות הדרכים הקטלניות.

מהירות מופרזת מגבירה את הסיכון להתרחשותה של תאונת דרכים, שכן היא מגבילה את יכולתו של הנהג להגיב כראוי למתרחש בכביש, וכן מגבירה את חומרת הפגיעה במקרה של תאונה.

במרחב העירוני, שבו לצד הנהגים חולקים את הכביש גם משתמשי דרך פגיעים (הולכי רגל, רוכבי אופניים ורוכבים על כלים חשמליים נוספים), למהירות הנסיעה השפעה מכרעת: ככל שהמהירות גבוהה יותר - תוצאת הפגיעה במשתמשי הדרך הפגיעים תהיה חמורה יותר.

מהירות הנסיעה בדרכים עירוניות

- ✓ בעיר נוסעים במהירות המאפשרת לעצור באופן פתאומי. בהיעדר תמרור המורה אחרת, המהירות המרבית המותרת היא 50 קמ"ש.
- ✓ באזורים מסוימים בתוך העיר המהירות המותרת משתנה לעיתים קרובות. שמים לב לתמרורים המציינים את מהירות הנסיעה, שהיא לעיתים נמוכה מ-50 קמ"ש.
- ✓ נוהגים לאט יותר בקרבת בתי ספר, גני שעשועים ושכונות מגורים.

מהירות הנסיעה בדרכים לא עירוניות

- ✓ נוסעים בהתאם לחוק ובהתאם לתנאי הדרך ומזג האוויר (כגון גשם, ערפל, אובך, מצב עומס התנועה וכו').

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

<https://www.gov.il/he/Departments/General/speed>

כללי בטיחות בדרכים - שול הדרך

שול הדרך הוא השטח הסמוך לשפת הכביש, שאין לצידו מדרכה, עד לרוחב של 4 מטרים, או עד לקצה תעלת ניקוז, כאשר דופן התעלה מצוי פחות מ-4 מטרים משפת הכביש.

נהגים נוטים לעצור בשול הדרך מסיבות שונות: מנוחה, טיפול בחלפים לא תקינים, תקר (פנצ'ר), שיחה בנייד, הרגעת ילד בוכה, קביעת השול כנקודת מפגש עם חברים וכו'.

העצירה בשול הדרך מסוכנת מאוד! רכב או הולך רגל העומד בשול הדרך עלול להיפגע בעוצמה גבוהה מרכבים אחרים ולסכן משתמשי דרך אחרים בשל ההפרעה לתנועה שהוא יוצר.

- ✓ עצירה בשולי הכביש מסוכנת.
- ✓ שול הדרך מיועד לעצירה במקרה חירום שאינו מאפשר את המשך הנסיעה.
- ✓ כל עצירה לצורך אחר, כמו שימוש בטלפון נייד, מנוחה והתרעננות עושים במקום בטוח, כמו מפְרָצִי חֲנִיָּיה ותחנות דלק.
- ✓ אם חייבים לעצור בשול הדרך בשל מקרה חירום שאינו מאפשר את המשך הנסיעה, פועלים בהתאם לכללים האלה:

- מדליקים אורות חירום מהבהבים
- לובשים אפוד זוהר
- יוצאים מהרכב במהירות ובזהירות
- מציבים משולש אזהרה מאחורי הרכב
- עומדים בצד הימני של הדרך מעבר לגדר ההפרדה, אם יש
- מתקשרים אל אחד ממוקדי החירום:
  - 100 - משטרת ישראל
  - *2120 - נתיבי ישראל (נת"י)
  - *6116 - כביש 6
  - *5424 - מנהרות הכרמל
  - *8541 - נתיבי איילון

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/road_shoulders

כללי בטיחות בדרכים - היסח דעת (שימוש בטלפון נייד בעת נהיגה)

מחקרים בארץ ובעולם מצביעים על קשר הדוק בין שימוש בטלפון נייד בנהיגה לבין עלייה במספר תאונות הדרכים. מרבית המחקרים מוכיחים באופן מובהק, כי השימוש בטלפון נייד בנהיגה מגביר משמעותית (פי 10, לערך), את הסיכון להתרחשות תאונות דרכים.

- ✓ היסח דעת עקב שימוש בטלפון נייד מעלה את הסיכון לתאונה פי 10.
- ✓ מדברים בטלפון הנייד רק באמצעות דיבורית, או במערכת שמע המופעלת מן ההגה.
- ✓ לא נוגעים בטלפון הנייד במהלך הנהיגה.
- ✓ במידת האפשר נעזרים בנוסעים האחריים אם צריך להשתמש בטלפון הנייד.
- ✓ מומלץ להשתמש באפליקציות ובטכנולוגיות חדשות (כולל הודעות אוטומטיות כשאתם בנהיגה), המסייעות להימנע משליחת מסרונים בעת נהיגה או מקריאתם.
- ✓ לא לשכוח: כשאתם בנהיגה, שום דבר דחוף לא מחכה לכם בטלפון הנייד. אם זה דחוף, מתקשרים!

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/distraction_while_driving

כללי בטיחות בדרכים - נהיגה בהשפעת אלכוהול

נהיגה בהשפעת אלכוהול היא גורם סיכון מרכזי לתאונות דרכים.

שתיית אלכוהול משפיעה על טווח רחב של כישורי נהיגה: הקשב של הנהג, תנועת העיניים של הנהג, עמידותו לסנור, התפיסה החזותית שלו, זמן התגובה שלו, יכולתו לכוון את הרכב (באמצעות ההגה), תהליך עיבוד המידע ועוד.

נוסף על כך, נהיגה בהשפעת אלכוהול כרוכה לעיתים בהתנהגויות מסוכנות אחרות, כמו, לדוגמה, נהיגה במהירות מופרזת.

- ✓ אלכוהול משפיע מהטיפה הראשונה. כל כמות של אלכוהול פוגמת ביכולות הנהיגה: בריכוז הדרוש לנהיגה, בקואורדינציה, בתפקודי הראייה, בחלוקת קשב בין כמה משימות, ביכולת לעצור נכון, ביכולת לשמור על המהירות בהתאם לחוק ולתנאי הדרך וביכולת לשמור על נסיעה בנתיב.
- ✓ שתיית קפה, שטיפת פנים ואפילו מקלחת קרה אינם עוזרים.
- ✓ לפני יציאה לבילוי קובעים נהג תורן שאינו שותה, שיהיה אחראי על הנהיגה ויבטיח את החזרה הביתה בשלום.
- ✓ אם אין נהג תורן - משתמשים בתחבורה ציבורית, במונית או ב"קווי לילה".

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/drunk_driving

כללי בטיחות בדרכים - נהיגת חורף

בחורף תנאי מזג האוויר ותנאי הדרך קשים יותר - הראות מוגבלת, הכבישים חלקים ורטובים, מערכות הרכב השונות מתנהגות אחרת וקשה יותר להבחין בהולכי הרגל. לכן, הנהגים נדרשים למיזמוניות מיוחדות ולשמירה על כללי זהירות ייחודיים.

הכנת הרכב לחורף

- ✓ לקראת החורף יש לבדוק את תקינותן של כלל מערכות הרכב במוסך מורשה.
- ✓ חשוב לבדוק במיוחד את תקינות ההגה, הבלמים, המגבים, מתזי המים והפנסים ואת מערכות החימום והפשרת האדים.
- ✓ לרשימת המוסכים המורשים המבצעים בדיקת תקינות ללא עלות היכנסו ל[אתר איגוד המוסכים](#).

הדלקת אורות

- ✓ בתקופה שמיום 1 בנובמבר ועד 31 במרס בכל שנה, כל נהג ברכב מנועי חייב להדליק את פנסי החזית ואת הפנסים האחוריים בדרכים שאינן עירוניות. הנהגים במוניות, באוטובוסים ובמשאיות שמשקלן הכולל המותר הינו מ-15 טונות חייבים להדליק אורות בתקופה זו גם בדרכים עירוניות. רוכבי אופנועים חייבים להדליק אורות בכל הדרכים ובכל ימות השנה.
- ✓ מומלץ להדליק אורות בחורף גם בדרכים עירוניות. הדלקת אורות תאפשר לכם לראות טוב יותר ורחוק יותר וכן תשפר את הנראות שלכם.
- ✓ בתנאי ערפל מאטים ומדליקים גם את פנסי הערפל. לא לשכוח לכבותם ביציאה מתנאי הערפל.
- ✓ שימוש באורות גבוהים אינו יעיל בערפל, כיוון שהוא גורם להחזר אור.

לפני תחילת הנסיעה

- ✓ מנקים את שמשות הרכב מהאדים שהצטברו בצידן הפנימי בעזרת מטלית יבשה ומפשירים את האדים על ידי העברת מתג כיוון האוויר למצב "הפשרת חלון". יש לכוון את המאוורר הפנימי לכיוון השמשה הקדמית ולהפעיל אותו במצב חימום בשילוב המזגן.
- ✓ נהיגה ברכב עם חימום פועל וחלונות סגורים עלולה לפגום בערנות הנהג ובריכוזו. לכן, בתום הפשרת האדים מהשמשה מומלץ לכבות את מערכת החימום ולהקפיד להכניס אוויר צח לרכב באמצעות השארת פתח קטן בחלון, או באמצעות מערכת המיזוג.

נהיגה בטוחה בחורף

- ✓ אם חשים מנומנמים וישנוניים כתוצאה מחימום הרכב עוצרים להתרענן במקום בטוח ומוסדר, אך לא בשול הדרך. שותים קפה או משקה מרענן (ללא אלכוהול!) ונחים רבע שעה לפחות, עד שהקפה מתחיל להשפיע. אם לאחר מכן עדיין חשים עייפות – מתחלפים עם נהג אחר שינהג ברכב.
- ✓ בגשם הראשון הכביש חלק במיוחד - נהגים במשנה זהירות.
- ✓ בתנאי ראות לקויים בשל גשם או ערפל וכן כשהכביש חלק - נהגים לאט יותר, בהתאם לתנאי הדרך.
- ✓ שומרים על מרחק נסיעה בטוח של 2 שניות לפחות מהרכב שלפנינו. בחורף אף מומלץ לשמור על מרחק גדול יותר.
- ✓ בחורף, כשהכביש חלק והראות לקויה - עקיפה מסוכנת יותר. לכן, בייחוד בחורף, נמנעים מעקיפות ככל האפשר.
- ✓ בחורף קשה יותר להבחין בהולכי הרגל ולבלום בזמן במקרה הצורך. לכן נהגים לאט יותר בשכונות מגורים וליד בתי ספר וגנים ומקפידים על מתן זכות קדימה להולכי הרגל.
- ✓ בימים סוערים במיוחד מעדיפים נסיעה בתחבורה ציבורית על פני נהיגה.

- ✓ תנאי שלג וקרח אינם אופייניים למזג האוויר הישראלי ודורשים מיומנויות נהיגה והכנה מיוחדת של כלי הרכב לנסיעה בתנאים אלה, החסרים בישראל. נמנעים מנהיגה בתנאי שלג וקרח ויוצרים קשר עם מוקד הבטיחות העירוני על מנת להתעדכן בחסימות וצירים פתוחים.
- ✓ בחורף, כשהראות לקויה, קשה עוד יותר לנהג להבחין ברכב העוצר בשול הדרך. לא עוצרים בשול הדרך אלא במקרה חירום שאינו מאפשר את המשך הנסיעה.

משתמי דרך נוספים

- ✓ הורים - כדי שמושבי הבטיחות יגנו בצורה מיטבית, חוגרים את הילדים ללא מעילים או סוודרים עבים ומוודאים שרצועות המושב הדוקות לגופם.
- ✓ הולכי רגל - בחורף קשה יותר לנהגים להבחין בהולכי הרגל ולבלום בזמן במקרה הצורך. לכן חוצים רק במעבר חצייה ורק כשהכביש פנוי, לובשים בגדים בהירים ומצמידים מחזירי אור לבגדים.
- ✓ רוכבי אופניים - בגשם, הכביש חלק והראות לקויה. נמנעים מרכיבה במזג אוויר סוער.
- ✓ רוכבי אופנוע - בגשם, הכביש חלק והראות לקויה. רוכבים לאט יותר ושומרים על מרחק, לא ממזגים בין נתיבים ובולמים בעדינות כדי לא להחליק.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/safe_winter_rules

כללי בטיחות בדרכים - נהיגת קיץ

טמפרטורות גבוהות ומזג אוויר חם משפיעים על כולנו – גם בנהיגה. בחודשי הקיץ אנו נדרשים לבדוק את מערכות הרכב שלנו, להיות מודעים לסכנות שבנהיגה בעייפות, ולהיערך לנסיעות משפחתיות ארוכות מהרגיל, ובכבישים שאינם מוכרים לנו.

- ✓ בודקים לחץ אוויר בגלגלים אחת לשבועיים ובמיוחד לפני נסיעה ארוכה. כשהכביש לוהט, חיכוך הצמיגים עם הכביש גבוה יותר ועלול להשפיע על יכולת הבלימה ועל שחיקת הצמיג, ואף להוביל לפנצ'ר.
- ✓ לא קושרים חפצים לגג ללא גגון מתאים. בזמן תאונה, חפצים שאינם קשורים היטב עלולים לסכן את יושבי הרכב ואת כלי הרכב הסמוכים.
- ✓ מתכננים את הנסיעה מראש, כולל מקומות עצירה להתרעננות, במקומות מוסדרים ורחוקים מהכביש.
- ✓ נמנעים מנהיגה ברכב בכפכים או בסנדלים שיכולים להשתחרר מכף הרגל.
- ✓ מצמצמים תיקים וחפצים מיותרים בחלל הרכב. יש להקפיד שלא יהיה בסביבת הנהג והנוסעים ציוד שאינו חגור או קשור. בזמן עצירת חרום או תאונה, חפצים אלה עלולים לפגוע בעוצמה בנוסעי הרכב, ולכן יש להכניסם מראש לתא המטען.
- ✓ נמנעים מנהיגה במצב של עייפות. אם חשים עייפות בזמן הנהיגה, עוצרים את הרכב במקום בטוח ומסודר ולא בשול הדרך. מומלץ לשתות משקה מרענן (לא אלכוהולי), לשטוף פנים, או להתחלף עם נהג אחר ברכב. בכל מקרה: **אם עדיין עייפים – לא נוהגים!**
- ✓ לא משאירים ילדים ברכב ללא השגחה, גם לא לזמן קצר. חום משפיע על תינוקות ופעוטות במהירות רבה יותר ובצורה חמורה יותר.
- ✓ לפני שיוצאים מהרכב, מוודאים שלא שכחנו אף אחד מאחור, ומקפידים לנעול את הרכב כדי שילדים לא ייכנסו אליו בהיעדרכם.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/safe_summer_rules

כללי בטיחות בדרכים - עייפות והתרענות

הירדמות בזמן נהיגה מתרחשת ללא התראה מוקדמת, ולכן היא מסוכנת כל כך. גם אם לא נרדמים לגמרי, נהיגה במצב עייפות משפיעה על יכולת הריכוז ותשומת הלב לנעשה בכביש, על מהירות התגובה שלנו ועל יכולתנו לקבל החלטות נכונות בעת הנהיגה.

- ✓ לפני שיוצאים לנסיעה ארוכה מתכננים את מסלול הנסיעה ואת מקומות המנוחה בדרך. אם ערים שעות רבות, כדאי להימנע מנהיגה.
- ✓ מומלץ לא לנהוג בשעות מועדות לעייפות (לדוגמה, חצות עד 6 בבוקר), שבהן השעון הביולוגי מכוון על מצב שינה, אחרי ארוחה כבדה, אחרי פעילות גופנית מאומצת, או לאחר צריכת תרופות הגורמות לעייפות. אם חייבים לנהוג במצבים כגון אלה, חשוב להיות ערניים לכל סימן המעיד על עייפות, כגון פיהוקים, מצמוצים, מעבר לא מכוון בין נתיבים, או עלייה לא מכוונת על פס ההרעדה שבצד הכביש.
- ✓ אם חשים עייפות או שהעיניים נעצמות, עוצרים להתרענן במקום מוסדר ובטוח, אך לא בשול הדרך. שותים קפה או משקה מרענן (ללא אלכוהול!) ונחים כרבע שעה לפחות, עד שהקפה מתחיל להשפיע. חשוב לזכור, שהדבר יעזור לשמור על ערנות לפרק זמן קצר בלבד.
- ✓ אם אחרי כל הצעדים האלה עדיין חשים עייפות – נותנים לנהג אחר לנהוג במקומכם. אם עייפים – לא נוהגים.
- ✓ חלון פתוח ורדיו פועל אינם עוזרים להפיג את העייפות.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/fatigue_while_driving

כללי בטיחות בדרכים - שכחת ילדים ברכב

בשנים האחרונות, בעיקר בחודשי הקיץ החמים, מתרחשים יותר מקרים שבהם הורים שוכחים את ילדיהם במושב הבטיחות ברכב לשעות ארוכות. חלק מהמקרים מסתיימים במוות. קבוצת הגיל הפגיעה ביותר היא תינוקות ופעוטות בגילאי 0-3.

חשוב להבין שזה יכול לקרות לכל אחד ואחת מאיתנו!

שכחת ילדים ברכב היא תוצאה של היסח הדעת של ההורה או המבוגר האחראי, שלאחריה הוא אינו מבחין בילד שנשאר במושב האחורי ברכב.

הגורמים להסחת הדעת יכולים להיות שיחת טלפון, עייפות, הורדת ילדים במהירות בדרך לעבודה, החלפת רכבים בין הורים וחוסר תיאום ביניהם, טרדות ועוד.

כאשר הנהג עייף או חש מתח נפשי, משתלטת עליו התנהגות של "טייס אוטומטי" אשר גורמת לו לשכוח את משימתו החדשה – להסיע את הילד.

אמצעים למניעת שכחת ילדים

לפני שבחרים את האמצעי המתאים ביותר עבורכם, יש לבדוק את מידת התאמתו לצרכים שלכם, כגון: גיל הילד ומשקלו, סוג הרכב וכיסא הבטיחות של הילד, ההרגלים שלכם בהסעת הילדים ויעילות ההתראה שלו לאורך זמן.

קיימים סוגים שונים של אמצעים – באחריות המשתמש לוודא שהמוצר עומד בתקן ובטיחותי לשימוש:

- ✓ יישומים בטלפון הנייד – מבוססים על GPS ונתונים שהנהג מזין בתחילת השימוש ומפעילים התראה קולית או התראה באמצעות מסרון לנהג. יישומים נוסף מקשר בין הצוות החינוכי להורי הילדים ומעדכן אותם על ילדים שטרם הגיעו לגן.
- ✓ מערכות מבוססות חיישנים – מבוססות על טכנולוגיה המזהה נפח/טמפרטורה/לחץ/קול/בעלות מצלמה, חלקן בעלות התראה קולית לנהג/ת. חלק מהאמצעים כוללים מערכות אקטיביות ברכב במקרה שילד/ה נשכח/ה בתוכו, כגון: הפעלת האזעקה, פתיחת חלונות, שידור אות מצוקה או הפעלת אורות אזהרה, שליחת מסרון או הפעלת מצלמות (רלוונטי לרכבי הסעות ואוטובוסים). היתרון במערכות מסוג זה הוא, שהן פועלות באופן אוטומטי ללא תלות בהפעלה או בנטרול מצד גורם אנושי.
- ✓ מחזיקי מפתחות המתחברים לצרור מפתחות הרכב – מצריכים חיבור אקטיבי של הנהג לפני תחילת הנסיעה ומזכירים לשחרר את הילדים החגורים מאחור בתום הנסיעה.
- ✓ כרית בטיחות - מונחת במושב הילד ומופעלת על ידי משקלו. במקרה שהנהג מתרחק מהכרית, מופעל צליל תזכורת במכשיר המחובר לצרור המפתחות של הנהג, ובהמשך אף מופעלת אזעקה ברכב עצמו ומתריעה בפני עוברי אורח שנמצאים סמוך לרכב.

כללי בטיחות להורים

- ✓ טרם היציאה מהרכב ונעילתו מוודאים שהרכב ריק מנוסעים.
- ✓ כשאתם ברכב עם הילדים מומלץ לא לדבר ולא להתעסק בטלפון הנייד, זה מסיח את הדעת.
- ✓ שמים את התיק, הארנק, הטלפון הנייד, או כל חפץ משמעותי אחר במושב האחורי ליד הילד.
- ✓ מסגלים הרגל שיעזור לא לשכוח ילדים ברכב: מכוונים תזכורת בטלפון הנייד סביב מועד ההגעה המשוער ליעד, מתקשרים לבן/בת הזוג לאחר שהורדתם את הילדים, או מתקשרים למי שהסיע את הילד ומוודאים שהוריד אותו ביעדו בשלום.
- ✓ מקפידים לנעול את הרכב כדי שילדים לא ייכנסו אליו בהיעדרכם.

✓ לא משאירים ילד צעיר ברכב סגור, גם לא לדקה! חום משפיע על תינוקות ופעוטות במהירות רבה יותר ובצורה חמורה יותר.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד

https://www.gov.il/he/Departments/General/technologies_kids_safety

כללי בטיחות בדרכים - צמיגים

הצמיג "מחבר" את הנהג לכביש, תומך ברכב באמצעות האוויר שבתוכו ומעטפת הגומי שלו, משפר את אחיזת הרכב ובולם את הזעזועים הנגרמים במהלך הנסיעה. צמיג לא תקין או לא מתאים מסכן את נוסעי הרכב ועלול להיות ההבדל שבין חיים למוות. צמיגי הרכב מתבלים במשך הזמן בשל בלאי פיזי (שחיקה) ובלאי כימי (חמצון או התייבשות). כתוצאה מכך איכותם הולכת ופוחתת, ואחיזתם בכביש נחלשת.

גם ללחץ האוויר בצמיגים חשיבות מכרעת: הוא משפיע על יציבות הרכב, על יכולת הביצועים שלו, על בטיחות הנסיעה, על מרחק הבלימה ועל בלאי הצמיגים ותדירות החלפתם. כל סטייה מהלחץ המתאים, ולו בגלגל אחד, עלולה לזרז את התבלות הצמיג, לפגוע באחיזתו בכביש, להביא לידי סטייה של הרכב ואיבוד השליטה של הנהג או לגרום להתפוצצות הצמיג ולהתהפכות הרכב.

שמירה על צמיגים תקינים

- ✓ הוכשים רק צמיגים באיכות טובה.
- ✓ בודקים היטב את תאריך ייצור הצמיג. לא מתקינים צמיגים שחלפו 6 שנים ממועד ייצורם.
- ✓ בודקים אחת לשבועיים את מצב הצמיגים, כולל הצמיג הרזרבי. חשוב לוודא שאין בגלגל חתכים, בקיעים, יובש, עיוותים, נפיחויות או עצמים זרים, ושהחריצים שבצמיגים לא נשחקו. במקרה של תקלה פונים מיד לצמיגאי מוסמך.
- ✓ על גבי הצמיג מוטבעים סימנים שעוזרים לבדוק את מידת התאמתו לרכב ואת תקינותו:

1. מידת הצמיג
2. קוד המהירות והעומס
3. תאריך הייצור
4. תקן הצמיג
5. דגם הצמיג
6. טמפרטורה
7. אחיזה
8. שחיקה
9. קוד עומס ולחצי ניפוח
10. הרכב הצמיג

לחץ אוויר

- ✓ בודקים לחץ אוויר אחת לשבועיים.
- ✓ מנפחים את הצמיגים באופן תקין:
- מכילים (מכוונים) את מכונת הניפוח בתחנת הדלק ללחץ הרצוי בהתאם להוראות יצרן הרכב.
- מחברים את משאבת האוויר לשסתום הניפוח בצמיג (ונטיל) ומחזיקים אותה במצב לחוץ.
- מכונת הניפוח תתחיל להשמיע צלצולים במרווחים קבועים. הצלילים ייפסקו כאשר הלחץ בצמיג יהיה זהה ללחץ שכויל במשאבה.
- חוזרים על הפעולה בכל הצמיגים, כולל הצמיג הרזרבי.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/tires_safety

כללי בטיחות בדרכים - חגורות בטיחות

חגירת חגורת בטיחות היא הפעולה המשמעותית ביותר שניתן לנקוט כדי להגן על עצמך בעת תאונה:
חגירת חגורה מורידה את הסיכוי להיכרע בתאונה ב-45% ואת הסיכוי לפציעה חמורה ב-50%.

חגירת חגורה מקטינה פי 30 את הסיכוי להיזרק מהרכב בעת תאונה. יותר מ-3 מתוך 4 נהגים ונוסעים הנזרקים מהרכב במקרה של תאונה - נהרגים.

שימוש בחגורות בטיחות

- ✓ בכל נסיעה, מתחילתה ועד סופה, על כל יושבי הרכב להיות חגורים בחגורת בטיחות.
- ✓ לא נוסעים לפני שכולם חגורים – גם מאחור.
- ✓ לא מסיעים יותר נוסעים ממספר חגורות הבטיחות ברכב.
- ✓ הנהג ברכב אחראי לוודא שהילדים חגורים כהלכה.

חגירה נכונה

- ✓ בעת חגירת חגורת הבטיחות משתמשים תמיד הן בחגורת המותן והן בחגורת החזה, גם במושב האמצעי של הרכב.
- ✓ מיקום החגורה: החגורה האלכסונית תמוקם במרכז הכתף, וחגורת האגן תמוקם במקביל לאגן הירכיים (ולא על הבטן). אין להניח את חגורת הכתף מתחת לבית השחי.
- ✓ חוגרים את חגורת המותן על עצמות האגן.
- ✓ חוגרים את חגורת החזה כך שהיא נחה על עצם הבריח והחזה. חגורת החזה צריכה לעבור במרכז בית החזה.
- ✓ מתאימים את החגורה כדי שתמוקם כראוי על הגוף:
  - ברוב הרכבים ניתן להתאים את גובה חגורת החזה כדי שתמוקם כראוי על הגוף.
  - חגורה רפויה עלולה לגרום חבלה בבטן ובצלעות בעת תאונה.

נשים בהריון

- ✓ במהלך היריון יש לוודא, כי חוגרים את חגורת המותן על עצמות האגן.
- ✓ לא חוגרים את חגורת המותן לרוחב הבטן בעת היריון.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/safety_rules_seatbelts

כללי בטיחות בדרכים - מושבי בטיחות (התקני ריסון)

חגורת בטיחות עוצבה לספק הגנה יעילה למבוגרים, והיא אינה יכולה להעניק הגנה לתינוקות ולפעוטות ואף עלולה לגרום להם פגיעות קשות.

מושבי בטיחות לילדים ברכב, המותאמים לגילאי הילדים, ידועים כאמצעים יעילים להפחתת חומרת הפגיעה והתמותה של ילדים כנוסעים ברכב בעת תאונה. יעילותם הבטיחותית של אמצעים אלה הוכחה במחקרים רבים.

ואולם חשוב לדעת, שמושבי בטיחות מצילים חיים כאשר השימוש בהם נעשה בצורה נכונה ומותאמת לגיל הילד וממדי גופו.

שימוש במושבי בטיחות

- ✓ המלצת הרלב"ד היא, שילדים עד גיל עשר יהיו רתומים במושבי בטיחות מתאימים בהתאם לגיל ולממדי הגוף.
- ✓ מקפידים על 3 שלבים בעת חגירת ילדים במושבי בטיחות:
  1. התאמת מושב הבטיחות לממדי גופו ולגילו של הילד.
  2. עיגון מושב הבטיחות למושב הרכב בהתאם להוראות היצרן.
  3. חגירה נכונה של הילד במושב הבטיחות.
- ✓ לא מסיעים ילד במושב בטיחות או במושב מגביה מול כרית אוויר פעילה.
- ✓ עד גיל 13 לפחות מומלץ להושיב ילדים חגורים במושב האחורי של הרכב.
- ✓ המקום הבטוח ביותר להושיב ילדים עד גיל 13 הוא המושב האחורי האמצעי.

התאמת המושב לילד

- ✓ תינוקות עד גיל שנתיים לפחות רתומים במושב בטיחות מתאים ויושבים בכיוון הפוך מכיוון הנסיעה.
- ✓ ילדים מגיל שנתיים עד גיל 5 רתומים במושב בטיחות שיש בו חגירה פנימית, עם כיוון הנסיעה.
- ✓ ילדים מגיל 5 עד גיל 10 - ועד שהגיעו לגובה 1.45 מ', רתומים במושב מגביה – בוסטר, כשהם חגורים בחגורת הרכב.

שימוש בחגורת הרכב ללא בוסטר

- ✓ העברה משימוש בבוסטר לשימוש בחגורת רכב בלבד מבצעים כאשר מתקיימים כל 5 התנאים הבאים:
  1. הילד יושב וגבו צמוד לגב מושב הרכב.
  2. הברכיים מקופלות בנוחות בזווית של 90 מעלות.
  3. חגורת הבטיחות מונחת על אגן הירכיים.
  4. חגורת הבטיחות מונחת במרכז בית החזה.
  5. הילד אינו מחליק ממושבו במהלך כל הנסיעה.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/recommendations_safety_seats

כללי בטיחות בדרכים - נסיעות משפחתיות

תקופות של חגים וחופשים מאופיינות בנסיעות משפחתיות רבות - לטיולים ברחבי הארץ, לביקורי משפחות ועוד. כתוצאה מכך משפחות רבות מבלות זמן רב בדרכים.

נסיעות אלה דורשות לעיתים נהיגה ארוכה בדרכים לא מוכרות. בנוסף, נהיגה עם ילדים קטנים ברכב עלולה להיות מורכבת ולגרום להסחת דעתו של הנהג.

לפני היציאה לדרך

- ✓ מתכננים את מסלול הנסיעה בבית, בעיקר כשמדובר בנסיעות ארוכות.
- ✓ מתכננים נקודות עצירה בדרך - כולן במקומות מוסדרים ובטוחים, כמו תחנות דלק וחניונים.
- ✓ מארגנים מראש עיסוקים לילדים למהלך הנסיעה - ספרים, משחקים שאפשר לשחק בנסיעה, טאבלטים, "נשנושים" ושתייה.
- ✓ מתכננים פעילויות שאפשר לעשות עם הילדים בדרך - לספור מכוניות כחולות, לשיר שירים, לשחק "כן לא, שחור לבן", או "ארץ עיר".
- ✓ נכנסים לרכב (ויוצאים ממנו בסוף הנסיעה) רק מהצד של המדרכה.
- ✓ מפעילים תוכנת ניווט לפני תחילת הנסיעה.
- ✓ מוודאים שכולם חגורים, מלפנים ומאחור. המבוגרים – בחגורות בטיחות של הרכב, והילדים – במושב בטיחות המתאים לגילם ולממדי גופם.
- ✓ אין די בחגירה עצמה, חשוב לחגור נכון!

במהלך הנסיעה

- ✓ מנסים לקיים אווירה רגועה ברכב כדי לא ליצור הסחות דעת לנהג.
- ✓ עוצרים להתרעננות במקום מוסדר ובטוח, הרחק מהכביש.
- ✓ אם עדיין חשים עייפות אחרי המנוחה - מתחלפים עם נהג אחר.
- ✓ לא עוצרים בשול הדרך.
- ✓ אם חייבים לעצור בשול הדרך בשל מקרה חירום שאינו מאפשר את המשך הנסיעה, פועלים בהתאם לכללים האלה:

- מדליקים אורות חירום מהבהבים
- לובשים אפוד זוהר
- יוצאים מהרכב במהירות ובזהירות
- מציבים משולש אזהרה מאחורי הרכב
- עומדים בצד הימני של הדרך מעבר לגדר הפרדה, אם יש
- מתקשרים אל אחד ממוקדי החירום:
  - 100 - משטרת ישראל
  - *2120 - נתיבי ישראל (נת"י)
  - *6116 - כביש 6
  - *5424 - מנהרות הכרמל
  - *8541 - נתיבי איילון

מה לא עושים בשום אופן?

- ✓ לא מתחילים בנסיעה לפני שכולם חגורים.
- ✓ לא מתעסקים בטלפון הנייד! לא מסמסים, נמנעים משיחות מיותרות ואם כן - רק בדיבורית.
- ✓ לא עוצרים בשול הדרך כדי למתוח איברים, כדי להמתין לחברים שיגיעו לנקודת מפגש, או כי הילד "צריך דחוף". בשביל זה יש נקודות עצירה.
- ✓ לא נוהגים עייפים.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/departments/general/family_ride_rules

כללי בטיחות בדרכים - מערכות בטיחות הרכב

טכנולוגיות בטיחות ברכב הן עזרים שפותחו במטרה להתריע על סכנות בזמן נסיעה ברכב ולסייע לנהג לשלוט ברכבו.

מטרת טכנולוגיות הבטיחות ברכב היא למנוע תאונות דרכים ולצמצם ככל האפשר את מספר הנפגעים בהן. עם זאת, קיים חשש שנהגים המשתמשים בטכנולוגיות אלו יסתמכו עליהן באופן בלעדי, ורמת הקשב והריכוז שלהם בזמן הנהיגה תפחת.

מערכת ESP - Electronic Stability Program

מערכת זו נועדה לבקרת יציבות ולמניעת אובדן שליטה כתוצאה מהחלקה או מכניסה לסיבוב במהירות גבוהה.

כאשר המערכת מזהה איבוד אחיזה של החלק הקדמי או האחורי של המכונית - היא מפעילה אוטומטית את בלמי הרכב ו/או מנטרלת את פעולת המנוע לחלקיקי שנייה, ובכך מייצבת את המכונית ומסייעת לבלימה בטוחה.

ברכבים עם מערכת ESP יש בדרך כלל אפשרות לנטרל את המערכת על ידי מפסק. יש לוודא שהמערכת לא מנותקת. ניתוק המערכת יעשה במקרים של נסיעה בשלג או שקיעה בחול שבהם נדרשת אחיזה מלאה בכביש.

מערכת ABS - Anti Break System

יתרונה של מערכת זו הוא בכך, שהיא מעניקה שליטה לנהג על מערכות ההיגוי ומונעת מצב של נעילת גלגלים במקרה של בלימה חזקה. בעת בלימה חזקה, חיישני המערכת ייכנסו לפעולה מיידית ויסייעו לכם לשלוט ברכב.

כיצד לתפעל נכון את מערכת ה-ABS?

- ✓ לוחצים לחיצה חזקה ורצופה על הבלם.
- ✓ לא "מפמפים" ולא מרפים מדושת הבלם - גם כשמורגשות רעידות חזקות בדושה.
- ✓ לא מורידים את הרגל מדושת הבלם עד לעצירה מוחלטת של הרכב.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/departments/general/safety_systems_rules

כללי בטיחות בדרכים - מצבי חירום בנהיגה

כאשר ברכב מופיע כשל מכני חמור, ניתן עדיין לבצע כמה פעולות על מנת לצאת ממצב החירום ולצמצם את הפגיעה. הכשלים המרכזיים הם: איבוד הבלמים, האצה לא נשלטת, התפוצצות צמיג, תקר ודימום מנוע באמצע נסיעה.

על מנת למנוע ככל האפשר בעיות תפעוליות הקשורות בכלי הרכב, חשוב לזכור, כי כלי הרכב הוא מכונה מורכבת, הדורשת תחזוקה תמידית.

תחזוקה הרכב למניעת בעיות תפעוליות

- ✓ מטפלים בכלי הרכב על פי הוראות היצרן - במרבית הרכבים יש לעשות זאת אחת לשנה או מדי 15,000 ק"מ (המוקדם מבין השניים). מומלץ לטפל בכלי הרכב במוסך מורשה.
- ✓ מבצעים תחזוקה שוטפת:
  - בדיקת לחץ אוויר בצמיגים אחת לשבועיים.
  - בדיקת המגבים והחלפתם במידת הצורך.
  - בדיקת מפלס הנוזלים בכלי הרכב (שמן מנוע, שמן גיר, מים במצנן ונוזלים הידראוליים).
  - קשיבות לכלי הרכב:
    - רחשים חריגים.
    - צריכת דלק חריגה.
    - הידלקות נוריות אזהרה.

איבוד הבלמים

איבוד בלמים הוא מצב שבו בלמי הרכב אינם מתפקדים כנדרש, והנהג אינו מצליח להאט/לעצור את נסיעתו.

מה עושים?

- ✓ שומרים על קור רוח.
- ✓ מאטים את כלי הרכב בעזרת תיבת ההילוכים - מורידים הילוך.
- ✓ משתמשים בבלם היד (הנד ברקס) ומרימים אותו לאט לאט.
- ✓ מוצאים נתיב מילוט (רצוי בעלייה), או מאטים את כלי הרכב באמצעות חיכוך בגדר הפרדה/בכלי רכב חונה.
- ✓ מנסים לעצור את כלי הרכב בשול הדרך, במקום בטוח.
- ✓ מדליקים אורות חירום מהבהבים (Hazard).
- ✓ לובשים אפוד זוהר.
- ✓ יוצאים מכלי הרכב במהירות.
- ✓ מציבים משולש אזהרה.
- ✓ עומדים בצד הימני של הדרך, מעבר לגדר הפרדה במידה שקיימת.
- ✓ מתקשרים למשטרה.

מה לא עושים?

- ✓ לא לוחצים על הבלמים בצורה רציפה לאורך זמן, שכן הדבר יגרום לחימום יתר של הבלמים ולשריפתם.
- ✓ לא לוחצים על דוושת הגז.

האצה לא נשלטת של הרכב

האצה לא נשלטת של כלי הרכב מתרחשת עקב בעיה מכנית, כמו, לדוגמה: הינעלות דוושית הדלק, או עקב בעיה אלקטרונית (בעיה במחשב ניהול המנוע, במערכת בקרת השיוט וכו'). זהו מצב חירום, שבו הנהג עלול לאבד שליטה על כלי הרכב.

מה עושים?

- ✓ שומרים על קור רוח.
- ✓ מעבירים את ידית ההילוכים לסרק (ניוטל).
- ✓ מאטים ככל האפשר בעזרת הבלמים.
- ✓ אם לא מצליחים לבלום משתמשים בבלם היד (הנד ברקס).
- ✓ מוצאים נתיב מילוט בדרך עולה.
- ✓ כשהרכב מגיע למצב עצירה מדוממים מנוע.
- ✓ מנסים לעצור את כלי הרכב בשול הדרך, במקום בטוח.
- ✓ מדליקים אורות חירום מהבהבים (Hazard).
- ✓ לובשים אפוד זוהר.
- ✓ יוצאים מכלי הרכב במהירות.
- ✓ מציבים משולש אזהרה.
- ✓ עומדים בצד הימני של הדרך, מעבר לגדר הפרדה במידה שקיימת.
- ✓ מתקשרים למשטרה.

התפוצצות צמיג

התפוצצות צמיג תוך כדי נסיעה מסוכנת ועלולה להוביל לאובדן השליטה על כלי הרכב. ישנן שתי סיבות מרכזיות להתפוצצות צמיג: צמיג ישן/בלוי/יבש, ו/או מכשול על פני הכביש.

מה עושים?

- ✓ שומרים על קור רוח.
- ✓ אווזים היטב בהגה ושומרים על נסיעה בקו ישר.
- ✓ מאטים ככל האפשר בעזרת הבלמים ותיבת ההילוכים.
- ✓ מנסים לעצור את כלי הרכב בשול הדרך, במקום בטוח.
- ✓ מדליקים אורות חירום מהבהבים (Hazard).
- ✓ לובשים אפוד זוהר.
- ✓ יוצאים מכלי הרכב במהירות.
- ✓ מציבים משולש אזהרה.
- ✓ מחליפים צמיג.
- ✓ בודקים את כל צמיגי הרכב במוסך מוסמך, ומחליפים אותם במידת הצורך.

תקר (פנצ'ר)

תקר (פנצ'ר) הוא נקר בגלגל. תקר מתרחש כאשר החלק הפנימי של הצמיג מתפוצץ, או כאשר נוצר קרע בצמיג, כך שהאוויר הכלוא בגלגל משתחרר. במקרה של תקר ירגיש הנהג סטייה של כלי הרכב לצדדים, או ישמע רעשים לא רגילים.

מה עושים?

- ✓ שומרים על קור רוח.
- ✓ אווזים היטב בהגה ושומרים על נסיעה בקו ישר.
- ✓ מאטים ככל הניתן בעזרת הבלמים ותיבת ההילוכים.
- ✓ עוצרים את כלי הרכב בשול הדרך במקום בטוח.

- ✓ מדליקים אורות חירום מהבהבים (Hazard).
- ✓ לובשים אפוד זוהר.
- ✓ יוצאים מכלי הרכב במהירות.
- ✓ מציבים משולש אזהרה.
- ✓ מחליפים צמיג.
- ✓ עדיף לנסוע על הג'אנט של הגלגל (החישוק שעליו מולבש הצמיג), גם במחיר הרס הצמיג ולא לעצור על הכביש.

דימום מנוע באמצע נסיעה

כלי רכב עלול להיכבות באמצע הנסיעה בשל מחסור בדלק או תקלה חשמלית/מכנית.

מה עושים?

- ✓ שומרים על קור רוח.
- ✓ מנסים להשתלב ככל האפשר בימין הדרך, עם עדיפות לשול הדרך.
- ✓ מאטים עד לעצירה מוחלטת בזהירות רבה.
- ✓ מדליקים אורות חירום מהבהבים (Hazard).
- ✓ לובשים אפוד זוהר.
- ✓ יוצאים מכלי הרכב במהירות.
- ✓ מציבים משולש אזהרה.
- ✓ עומדים בצד הימני של הדרך, מעבר לגדר ההפרדה במידה שקיימת.
- ✓ מתקשרים למשטרה.
- ✓ אם דימום המנוע מתרחש באמצע הנתיב ואין אפשרות לעצור בימין הדרך או בשול הדרך, פועלים על פי הכללים הנ"ל ומתקשרים למשטרה בדחיפות על מנת לדווח על נתיב נסיעה חסום.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/departments/guides/emergency_situation_driving

כללי בטיחות בדרכים - אזרחים ותיקים נהגים

נהיגה היא מרכיב מרכזי בעצמאות, בניידות ובחיוניות של כל אדם מבוגר.

עם זאת, על כל נהג אזרח ותיק לגלות אחריות אישית וציבורית ולהבין, ששישורי הנהיגה, מהירות התגובה והפעלת שיקול הדעת נפגעים עם העלייה בגיל, וכי יש לתת על כך את הדעת ולהיערך בהתאם.

היערכות לנהיגה בטוחה

- ✓ מקפידים על בדיקות רפואיות ובדיקות ראייה תקופתיות. בהתאם לחוק, אם אתם בני 70 או יותר, רישיון הנהיגה יחודש רק לאחר קבלת אישור רפואי על היותכם כשירים להמשיך לנהוג. עד גיל 80 תידרשו להמציא אישור רפואי כל 5 שנים, ואילו מעל גיל 80 - מדי שנתיים.
- ✓ בכל מקרה שבו אתם מרגישים פגיעה ביכולות הנהיגה שלכם, מומלץ לקחת אחריות אישית ובעת הצורך אף להחליט להפסיק לנהוג.
- ✓ אם אין דחיפות, מעדיפים לנהוג בשעות האור ובמזג אוויר נוח (כשתנאי הראות טובים והכביש לא רטוב וחלק) ונמנעים מנהיגה בשעות העומס ובדרכים לא מוכרות.
- ✓ בנסיעות ארוכות מחוץ לעיר מתכננים מראש את מסלול הנסיעה ואת מקומות העצירה בדרך (מקומות מוסדרים ורחוקים מהכביש) ומוודאים שאתם מכירים את הדרך.
- ✓ חוגרים חגורת בטיחות בכל נסיעה ומקפידים שכל הנוסעים ברכב יחגרו אף הם לפני תחילת הנסיעה.
- ✓ אם מסיעים את הנכדים הקטנים, בודקים שהם חגורים כהלכה במושבי הבטיחות ומוודאים שאתם יודעים כיצד לבצע רתימה והתרה במושבים אלו.
- ✓ לפני רכישת רכב חדש בודקים שהרכב נוח ומתאים לכם, שאתם מכירים ושולטים בכל הכפתורים ולוחות המחוונים ושהרכב מאובזר בכל מערכות העזר הטכנולוגיות הנדרשות לבטיחות. דואגים להתאים למידותיכם את גובה ההגה, הכיסא, המשענת והמראות.
- ✓ אם נוטלים תרופות באופן קבוע, חשוב לבדוק האם מופיעה על האריזה אזהרה, כי השימוש בתרופה עלול לפגום בכושר הנהיגה. אם לא בטוחים לגבי השפעות התרופה על הנהיגה - מומלץ להתייעץ עם הרופא.

נהיגה בטוחה

- ✓ בקרבת מעברי חצייה מאטים ונותנים זכות קדימה להולכי-הרגל החוצים את הכביש, או לאלה שניכר כי בכוונתם לעשות זאת.
- ✓ שומרים על מרחק גדול דיו ביניכם ובין הרכב שלפניכם.
- ✓ מקפידים על נסיעה בנתיב הימני, מתאימים את מהירות הנסיעה לתנאי הראות ונמנעים מעקיפות מיותרות.
- ✓ בעת נסיעה לאחור בודקים את שדה הראייה כמה פעמים ובכל המראות. נוסעים לאחור רק אחרי שבטוחים שאין הולכי-רגל בסביבת הרכב. אם שדה הראייה מוגבל מסתייעים במכוון מתוך הרכב או מחוצה לו.
- ✓ דואגים תמיד לקחת טלפון נייד לשעת חירום, אך לא משתמשים בו בזמן הנהיגה!

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/departments/general/elderly_drivers

כללי בטיחות בדרכים - קלנועית

קלנועית היא רכב מנועי חשמלי, אשר אינו מצריך רישוי, והנהיגה בו אינה מחייבת רישיון נהיגה. השימוש בקלנועיות נפוץ בקרב אזרחים ותיקים ובעלי מוגבלויות, אשר מתקשים לנהוג או ללכת מרחקים ארוכים ברגל.

מאחר שמדובר ברכב מנועי לכל דבר, ומאחר שבשנים האחרונות ניכרת עלייה במספר הנפגעים משימוש בכלי זה, יש לשמור על כללי בטיחות בסיסיים על מנת להגביר את בטיחותם של משתמשי הקלנועית.

- ✓ לא נוהגים בקלנועית בכבישים בין-עירוניים! הדבר אסור על פי חוק.
- ✓ בתחום העירוני נוהגים בקלנועית על מדרכות בלבד!
- ✓ הנהיגה על כביש מותרת רק בהיעדר מדרכה, או אם קיימים עליה מכשולים, או כאשר אי אפשר לעלות ולרדת ממנה.
- ✓ אם יורדים מהמדרכה לכביש, יש לעשות זאת בצורה איטית וזהירה.
- ✓ הנהיגה בקלנועית מותרת מגיל 16!
- ✓ לנכים מותרת הנהיגה מגיל 14.
- ✓ רוכשים רק קלנועית שעומדת בתקן הישראלי ובדרישות משרד התחבורה.
- ✓ הנסיעה בקלנועית מותרת לאדם אחד או לשניים - הדבר תלוי בסוג הקלנועית ובגודלה, בהתאם לקבוע בתקנות.
- ✓ מהירות הנסיעה המרבית המותרת בקלנועית היא 12 קמ"ש – מקפידים לרכוש קלנועית שמהירות נסיעתה אינה עולה על 12 קמ"ש.
- ✓ משתמשים באמצעי מיגון להגברת הבטיחות: חגורת בטיחות, צופר ומראות בשני צידי הקלנועית.
- ✓ נמנעים ככל האפשר מנהיגה בקלנועית בשעות החשיכה.
- ✓ בכל מקרה מומלץ להתקין פנסים, אורות איתות ומחזירי אור.
- ✓ מתאימים את סוג הקלנועית ואת גודלה למבנה גופו של המשתמש ולמגבלותיו, אם קיימות – את גובהו של המושב, את רוחבו, את זווית המושב ואת גמישותו, כמו גם את גובה הכידון ואת מרחקו מגוף המשתמש.
- ✓ לפני רכישת קלנועית ונסיעה בה מומלץ לקבל הדרכה מסודרת על השימוש בה. כמו כן, יש להכיר היטב את כללי הבטיחות בדרך ואת חוקי התנועה.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/departments/general/mobility_scooter_rules

כללי בטיחות בדרכים - רוכבי אופנוע

רוכבי אופנוע הם משתמשי דרך פגיעים במיוחד, בשל מאפייני האופנוע (אין מרכב שמגן על הרוכבים במקרה של תאונה והוא יציב פחות מכלי רכב אחרים) ובשל הערכת חסר של סיכונים מצד חלק מהרוכבים ונטייתם להיכנס למצבי סיכון.

לפני הרכיבה

- ✓ משתמשים באמצעי מיגון מתאימים ומיטביים: קסדה שלמה ותקנית, מעיל וכפפות (גם בקיץ), משקפי מגן כשמזג האוויר מתאים לכך (לא בגשם) ונעלי רכיבה ייעודיות.
- ✓ מוודאים את קיומן ואת תקינותן של המערכות הטכנולוגיות לבטיחות האופנוע: מערכת מניעת נעילת גלגלים (ABS) ומערכת בלימה משולבת (CBS).
- ✓ בודקים לחץ אוויר בצמיגים ומתקינים מערכת ניטור לחץ אוויר בגלגלים.
- ✓ לומדים רכיבה בטוחה: מומלץ להשתתף בקורס לרכיבה בטוחה ולהקפיד לשפר את המיומנויות אחת לתקופה.

רכיבה בטוחה

- ✓ נמנעים מכניסה למצבי סיכון. תאונות רבות יכולות להימנע הודות להתנהגות נכונה של הרוכב.
- ✓ שומרים על שדה ראייה מספק ומוודאים שגם הנהגים רואים אתכם: לא עוקפים מימין, מדליקים אורות בכל נסיעה, מתמקמים "חכם" בנתיב הנסיעה.
- ✓ מקפידים על מהירות נסיעה התואמת את החוק ואת תנאי הדרך (שדה ראייה, מזג אוויר ומצב הכביש). רכיבה במהירות מופרזת מגבירה באופן ניכר את הסיכון לאיבוד השליטה על האופנוע.
- ✓ בהתקרבות לצומת וביציאה מצומת מאטים, מתמקמים בנתיב כך ששדה הראייה רחב יותר ושנהגים אחרים יכולים להבחין בכם, מוודאים שהצומת פנוי ומצייתים לרמזורים ולתמרורים.
- ✓ נזהרים מהחלקה: מאטים בעיקולים ובפניות ונמנעים ככל האפשר מבלימות חירום חדות, בעיקר על סימוני הצבע שעל הכביש.
- ✓ נמנעים מרכיבה בתנאי מזג אוויר קיצוניים. אם אין ברירה, רוכבים לאט יותר ושומרים על מרחק גדול יותר. הגשם מקשה על הראות וגורם להחלקה, הרוח משפיעה על יציבות האופנוע, והשמש עלולה לסנוור.
- ✓ נזהרים ממפגעים שונים בכביש: עלים יבשים, חצץ, זכוכיות, כתמי שמן ומי ממטרות.
- ✓ לא משתמשים בטלפון נייד בעת הרכיבה.

אינטראקציה עם משתמשי הדרך האחרים

- ✓ שומרים על מרחק מהרכבים שמסביב כדי להבטיח בלימה בטוחה והתחמקות במקרה הצורך.
- ✓ מסייעים לנהגים אחרים לראות אתכם: מדליקים אורות, לא עוקפים מימין, לא "מזגזגים" בין הנתיבים, ובמידת האפשר יוצרים קשר עין עם הנהגים.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/safety_rules_bikers

כללי בטיחות בדרכים - רוכבי אופניים

לרכיבה על אופניים יתרונות כלכליים, סביבתיים ובריאותיים, אך גם סיכונים גבוהים: רוכבי אופניים נחשבים משתמשי דרך פגיעים במיוחד, והסיכוי של רוכב אופניים בישראל להיפגע בתאונת דרכים באופן חמור גבוה באופן משמעותי משל נוסע ברכב.

פגיעותם של רוכבי אופניים נובעת מכך, שהם אינם מוגנים יחסית לנוסעים ברכב ומהעובדה שבישראל, ברוב המקרים נתיבי התנועה לאופניים אינם נפרדים מנתיבי התנועה של כלי הרכב האחרים ומהירות נסיעתם נמוכה יותר מזו של כלי הרכב שמקיפים אותם (דבר המעלה את עוצמת הפגיעה ברוכבים במקרה של תאונה).

מיגון ותקינות

- ✓ חובשים קסדה בכל רכיבה ומתקינים אמצעי נראות: מחזירי אור, פנסים ופעמון.
- ✓ משתמשים רק בקסדות בעלות תו תקן.
- ✓ לא משתמשים בקסדה שהייתה מעורבת בתאונה – יש סיכוי שאיבדה מחזקה גם אם זה לא נראה. מכל מקום מומלץ להחליף קסדה אחת ל-3 עד 5 שנים.
- ✓ מצמידים את הקסדה לראש באמצעות רצועות הסנטר כך שלא תזוז לצדדים, לפני או לאחור.
- ✓ קסדה המונחת בצורה רופפת על ראשו של הרוכב עלולה להישמט ממנו במקרה של תאונה ולחשוף אותו לסכנת פגיעה חמורה.
- ✓ מומלץ להשתמש באביזרי בטיחות נוספים, כגון מגיני ברכיים.
- ✓ רוכשים אופניים בעל תו תקן, ולפני כל רכיבה בודקים ומוודאים את תקינותם.
- ✓ ברכיבה בשעות הלילה או במזג אוויר סוער דואגים לראות ולהיראות באמצעות פנסים תקינים, ביגוד בהיר ומחזירי אור.

רכיבה בטוחה

- ✓ רוכבים בשבילי אופניים או בנתיב המיועד לרכיבה על אופניים. במידה שאין שביל ייעודי, רוכבים על הכביש, ובכל מקרה לא על המדרכה.
- ✓ ברכיבה על הכביש מומלץ לבחור בכבישים צדדיים ולא סואנים.
- ✓ נצמדים ככל האפשר לצידו הימני של הכביש ונמנעים מעקיפת מכוניות. אם יש שול דרך סלול, רוכבים עליו, קרוב ככל האפשר לשפתו הימנית.
- ✓ ברכיבה בקבוצה רוכבים בטור ושומרים על רווח זה מזה. ברכיבה בקבוצה המונה 10 רוכבים ויותר בדרך שאינה עירונית, חובה שיהיה רכב ליווי.
- ✓ רוכבים בהתאם לכללי התנועה: ציות לרמזורים ולתמרורים, איתות, מתן זכות קדימה להולכי רגל ועוד.
- ✓ לפני כל סטייה מנתיב (עקיפה או פנייה) מוודאים שהדרך פנויה. חשוב לסטות באופן הדרגתי ומתון ולהתמקם מחדש בזהירות בימין הנתיב.
- ✓ לא משתמשים בטלפון נייד בעת הרכיבה.
- ✓ בעת חצייה במעבר חצייה אסור לרכוב על אופניים. יורדים מהאופניים וחוצים בהליכה.
- ✓ לא רוכבים בדרכים מהירות.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/safety_rules_bicycle

כללי בטיחות בדרכים - רוכבי אופניים ילדים

רכיבה על אופניים נפוצה בקרב ילדים ובני נוער - כפעילות גופנית, לשם הנאה וגם כאמצעי התניידות ממקום למקום. ואכן, זוהי פעילות מהנה ובריאה, אלא שהיא עלולה להיות גם מסוכנת אם לא מקפידים על כללי הבטיחות.

רוב הילדים שנפגעים בתאונות אופניים סובלים מפגיעות ראש, גפיים ובטן.

התאמת האופניים לילד

- ✓ מתאימים את האופניים לגובה הילד. אופניים שאינם מתאימים עלולים לגרום לאיבוד שיווי המשקל.
- ✓ כדי להתאים את גובה הכיסא לילד בודקים שהרגל שלו כמעט ישרה, כשהדוושה (פדל) במצב התחתון. הרגל צריכה להיות ישרה, כשכף הרגל מונחת במלואה על הרצפה.
- ✓ בודקים ומוודאים את תקינות האופניים לפני כל רכיבה.

אזורי רכיבה בטוחים לאופניים

- ✓ ילדים עד גיל תשע רוכבים רק במקומות סגורים לתנועת כלי רכב ובשבילי אופניים, ובכל מקרה - בהשגחת מבוגר בלבד.
- ✓ מתכננים מראש, יחד עם הילדים, מסלול רכיבה בטוח, הכולל שבילי אופניים ורחובות שתנועת כלי הרכב בהם דלילה.

שימוש באביזרי בטיחות

- ✓ בכל רכיבה על אופניים - חובה לחבוש קסדה כדי להגן על ראש הילד במקרה של נפילה. מתאימים את הקסדה להיקף הראש באמצעות רצועות הסנטר כדי שהקסדה לא תזוז לצדדים, לפני או לאחור ולא תישמט במקרה של תאונה. קסדה המונחת בצורה רופפת על ראשו של הילד עלולה להישמט ממנו במקרה של תאונה ולחשוף אותו לסכנת פגיעה חמורה.
- ✓ משתמשים בקסדות בעלות תו תקן. בעת הרכישה יש לוודא שהקסדה מתאימה להיקף ראשו של הילד.
- ✓ למדו את הילד לחבוש את הקסדה ולהסירה בצורה תקינה.
- ✓ אין להשתמש בקסדה שהייתה מעורבת בתאונה. מכל מקום מומלץ להחליף קסדה אחת ל-3 עד 5 שנים.
- ✓ יש לוודא, כי באופניים מותקנים מחזירי אור - מלפנים, מאחור ועל הגלגלים, וכן שמותקן בהם פעמון או צופר.
- ✓ יש להשתמש באביזרי בטיחות נוספים - כגון מגיני ברכיים.

רכיבה בטוחה על אופניים

- ✓ היסח דעת - אין לשוחח בטלפון נייד או להאזין למוזיקה בעת רכיבה על אופניים. חשוב להיות מרוכזים וקשובים.
- ✓ התנהגות במעבר חצייה - בעת חצייה במעבר חצייה אסור לרכוב על אופניים. יש לרדת מהאופניים ולחצות בהליכה.
- ✓ כללי התנועה - ילדים הרוכבים על אופניים חייבים להכיר את כללי התנועה: ציות לרמזורים ולתמרורים, מתן זכות קדימה להולכי רגל ועוד ולנהוג על פיהם.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/safety_rules_bicycle

כללי בטיחות בדרכים - אופניים חשמליים

בשנים האחרונות חלה עלייה במשתמשי האופניים החשמליים בארץ ובעולם. כיום אנשים רבים, מבוגרים ובני נוער, משתמשים באופניים חשמליים כדי להגיע לעבודה, למוסדות האקדמיים ולבתי הספר. עם העלייה הגדולה בשימוש באופניים חשמליים חלה גם עלייה במספר תאונות הדרכים שמעורבים בהם אופניים חשמליים, במספר הרוכבים שהגיעו לאשפוז ואף במספר ההרוגים.

עיקרי התקנות

- ✓ הרכיבה על אופניים חשמליים מותרת רק מגיל 16, למי שעבר מבחן תיאוריה או בחינה ייעודית לרכיבה וקיבל אישור הכשרה לרכיבה.
- ✓ חובה לחבוש קסדה עם מחזיר אור בכל גיל ובכל דרך.
- ✓ רוכבים על שבילי אופניים. באין שבילי אופניים ניתן לרכוב על הכביש בזהירות ובהתאם לחוקי התנועה. בכל מקרה אסור לרכוב על מדרכה.
- ✓ אופניים חשמליים מוגדרים כאופניים בעלי מנוע בעל הספק מרבי של 250 וואט, שמנועם מפסיק את פעולתו כאשר מהירות האופניים עולה על 25 קמ"ש, בהתאם לתקינה האירופית.
- ✓ התקנות קובעות, כי באופניים חשמליים יותקנו אביזרי בטיחות, הכוללים צופר או פעמון, פנס קדמי בעל תאורה לבנה, פנס אחורי בעל תאורה אדומה, מחזיר אור מאחור ומחזירי אור בצבע צהוב על דוושות האופניים.
- ✓ התקנות קובעות, כי האופניים החשמליים יישאו סימון רשמי של המילים "אופניים עם מנוע עזר".
- ✓ אסור להרכיב אדם נוסף על אופניים חשמליים, למעט ילד עד גיל 8 במושב ייעודי.

לפני הרכישה

- ✓ מוודאים שהאופניים החשמליים עומדים בתקן וכוללים סימון עם פרטי הדגם, היצרן והיבואן (שם הדגם, ארץ הייצור, שם היצרן, שם היבואן, כתובת היצרן, הספק מנוע ומהירות מרבית).
- ✓ לא רוכשים אופניים חשמליים שעברו התאמות לא חוקיות, כגון הגדלת הספק המנוע. מנוע תקני הוא מנוע בעל הספק מרבי של עד 250 וואט (המנוע מפסיק את פעולתו במהירות 25 קמ"ש).
- ✓ מוודאים שהרוכב מעל גיל 16 ועבר מבחן תיאוריה או בחינה ייעודית לרכיבה.

תקינות ומיגון

- ✓ חובשים קסדה עם תו תקן שמוצמד לה מחזיר אור בכל גיל ובכל דרך.
- ✓ מוודאים את תקינות האופניים החשמליים: אוויר בצמיגים, צופר או פעמון, פנס קדמי ואחורי ומחזירי אור.
- ✓ מומלץ להשתמש במגיני ברכיים וידיים.

מקומות רכיבה

- ✓ רוכבים בשבילים המיועדים לרכיבה על אופניים. אם אין שבילים - רוכבים על הכביש. הרכיבה על המדרכה אסורה.
- ✓ אם אין ברירה וחייבים לרכוב על הכביש, בוחרים כבישים צדדיים ולא סואנים, עם תנועת כלי רכב מועטה.
- ✓ כאשר חייבים לחצות מדרכה, יורדים מהאופניים ומובילים אותם לצידכם. אסור לרכוב במעבר חצייה המיועד להולכי רגל.
- ✓ רוכבים תמיד בנתיב הימני.
- ✓ שומרים על מרחק של מטר מרכב חונה ושמים לב לרכבים היוצאים מהחנייה ולנהג או לנוסע שפותחים את הדלת.
- ✓ אסור לרכוב על אופניים חשמליים בדרכים מהירות.

נראות

- ✓ חובה להתקין אור קדמי לבן, אור אחורי אדום, מחזיר אור על הקסדה ומחזירי אור צהובים על הדוושות.
- ✓ מומלץ ללבוש בגדים בהירים, בעיקר בעת רכיבה בלילה או בתנאי מזג אוויר המקשים על הראות.

רכיבה בטוחה

- ✓ מצייתים לתמרורים ולחוקים. כל חוקי התנועה חלים גם על רוכבי אופניים חשמליים.
- ✓ מתרכזים ברכיבה ולא משתמשים בטלפון הנייד לשום מטרה (לא מאזינים למוזיקה, לא מסמסים ולא מדברים).
- ✓ לפני פניות מאותתים ומסמנים לנהגים על הכוונה שלנו לפנות. מוודאים שהנהג הבחין בנו ומאפשר לנו לפנות.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/safety_rules_electric_bicycle

כללי בטיחות בדרכים - קורקינט חשמלי (גלגיוע)

בשנים האחרונות חלה עלייה במשתמשי הגלגיוע – קורקינט חשמלי. כיום אנשים רבים, מבוגרים ובני נוער, משתמשים בקורקינטים חשמליים כדי להגיע לעבודה, למוסדות האקדמיים ולבתי הספר. עם העלייה הגדולה בשימוש בקורקינט החשמלי חלה גם עלייה במספר תאונות הדרכים שמעורבים בהם קורקינטים חשמליים, במספר הרוכבים שהגיעו לאשפוז ואף במספר ההרוגים.

עיקרי התקנות

- ✓ הרכיבה על קורקינט חשמלי מותרת רק מגיל 16, למי שעבר מבחן תיאוריה או בחינה ייעודית לרכיבה וקיבל אישור הכשרה לרכיבה.
- ✓ חובה לחבוש קסדה עם מחזיר אור בכל גיל ובכל דרך.
- ✓ רוכבים על שבילי אופניים. באין שבילי אופניים ניתן לרכוב על הכביש בזהירות ובהתאם לחוקי התנועה. בכל מקרה אסור לרכוב על מדרכה.
- ✓ קורקינט חשמלי מוגדר ככלי בעל מנוע בעל הספק מרבי של 250 וואט, שמנועו מפסיק את פעולתו כאשר המהירות עולה על 25 קמ"ש, בהתאם לתקינה האירופית.
- ✓ התקנות קובעות, כי בקורקינט חשמלי יותקנו אביזרי בטיחות, הכוללים פנס קדמי בעל תאורה לבנה, פנס אחורי בעל תאורה אדומה, מחזיר אור מאחור ומחזירי אור בצבע צהוב על דוושות האופניים.
- ✓ התקנות קובעות, כי קורקינט חשמלי יישא סימון רשמי של המילים "גלגיוע".
- ✓ אסור להרכיב אדם נוסף על קורקינט חשמלי.

לפני הרכישה

- ✓ מוודאים שהקורקינט החשמלי עומד בתקן וכולל סימון עם פרטי הדגם, היצרן והיבואן (שם הדגם, ארץ הייצור, שם היצרן, שם היבואן, כתובת היצרן, הספק מנוע ומהירות מרבית).
- ✓ לא רוכשים קורקינט חשמלי שעבר התאמות לא חוקיות, כגון הגדלת הספק המנוע. מנוע תקני הוא מנוע בעל הספק מרבי של עד 250 וואט (המנוע מפסיק את פעולתו במהירות 25 קמ"ש).
- ✓ מוודאים שהרוכב מעל גיל 16 ועבר מבחן תיאוריה או בחינה ייעודית לרכיבה.

תקינות ומיגון

- ✓ חובשים קסדה עם תו תקן שמוצמד לה מחזיר אור בכל גיל ובכל דרך.
- ✓ מוודאים את תקינות הקורקינט החשמלי: אוויר בצמיגים, צופר או פעמון, פנס קדמי ואחורי ומחזירי אור.
- ✓ מומלץ להשתמש במגיני ברכיים וידיים.

מקומות רכיבה

- ✓ רוכבים בשבילים המיועדים לרכיבה על אופניים. אם אין שבילים - רוכבים על הכביש, ובכל מקרה הרכיבה על המדרכה אסורה.
- ✓ אם אין ברירה וחייבים לרכוב על הכביש, בוחרים כבישים צדדיים ולא סואנים, עם תנועת כלי רכב מועטה.
- ✓ כאשר חייבים לחצות מדרכה, יורדים מהקורקינט החשמלי ומובילים אותו לצידכם. אסור לרכוב במעבר חצייה המיועד להולכי רגל.
- ✓ רוכבים תמיד בנתיב הימני.
- ✓ שומרים על מרחק של מטר מרכב חונה ושמים לב לרכבים היוצאים מהחנייה ולנהג או לנוסע שפותחים את הדלת.
- ✓ אסור לרכוב על קורקינט חשמלי בדרכים מהירות.

נראות

- ✓ חובה להתקין אור קדמי לבן, אור אחורי אדום, מחזיר אור על הקסדה ומחזירי אור צהובים על הדוושות.
- ✓ מומלץ ללבוש בגדים בהירים, בעיקר בעת רכיבה בלילה או בתנאי מזג אוויר המקשים על הראות.

רכיבה בטוחה

- ✓ מצייתים לתמרורים ולחוקים. כל חוקי התנועה חלים גם על רוכבי קורקינט חשמלי.
- ✓ מתרכזים ברכיבה ולא משתמשים בטלפון הנייד לשום מטרה (לא שומעים מוזיקה, לא מסמסים ולא מדברים).
- ✓ לפני פניות מאותתים ומסמנים לנהג על הכוונה שלנו לפנות. מוודאים שהנהג הבחין בנו ומאפשר לנו לפנות.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/safety_rules_escooter

כללי בטיחות בדרכים - נהגי משאיות

נהגים מקצועיים מוגדרים כמי שמתפרנסים מנהיגתם ונדרשים למסלול הכשרה ייעודי, שבו הם מתמחים בנהיגה בכלי רכב מורכבים, הדורשים מיומנויות גבוהות, מומחיות ואחריות כוללת.

שיעור מעורבותם של כלי רכב כבדים (משאיות ואוטובוסים) בתאונות דרכים קטלניות גבוה משיעורם במצבת כלי הרכב הכללית הן ביחס לנסועה (קילומטראז') והן ביחס למספר כלי הרכב. גודל, משקל, ומגבלות שדה ראייה הופכים את הרכבים הכבדים לכלי רכב בעלי סיכון גבוה למעורבות בתאונות דרכים קשות.

נהיגה בטוחה

- ✓ מתכננים מראש את הנסיעה ואת מקומות העצירה בדרך ומשתדלים לבחור צירי נסיעה התואמים את ממדי הרכב.
- ✓ מקפידים על העמסה וריתום נכונים.
- ✓ כשעייפים לא נוהגים! עוצרים להתרעננות במקום מוסדר ובטוח ולא בשול הדרך.
- ✓ עושים שימוש רב במראות – הן מסייעות לראות את משתמשי הדרך האחרים.
- ✓ שומרים על מרחק – בעיקר מהרכב שלפנים, אך גם מהצד בעת פניות.
- ✓ נוסעים במהירות המותרת בחוק ובהתאם לתנאי הדרך ומזג האוויר (כגון גשם, ערפל, אובך, מצב עומס התנועה וכו').
- ✓ לומדים נהיגה בטוחה: מומלץ להשתתף בקורס/הדרכה לנהיגה בטוחה ולהקפיד לשפר את המיומנויות אחת לתקופה.

הובלה בטוחה

- ✓ בוחרים בכלי רכב מתאים לסוג ומשקל המטען.
- ✓ לפני העמסת המטען ברכב בודקים, שהרכב מתאים להובלה, כולל ציוד הריתום והאבטחה.
- ✓ מקפידים על משטח העמסה נקי כדי להגדיל את שטח החיכוך.
- ✓ מאבטחים את המטען למניעת נפילתו מהרכב בעת הנסיעה.
- ✓ קובעים את אופן הריתום הנכון ביותר בהתאם לסוג המטען ולמאפייניו.
- ✓ מחלקים את המטען לאורך משטח ההטענה לפי מרכז הכובד שלו (מטען כבד יהיה בקדמת משטח ההטענה, וכך הלאה).
- ✓ מצמידים את המטען לדופן הקדמית. אם אי אפשר – משתמשים בסד עצירה קדמי בהתאם למרכז הכובד.
- ✓ מניחים את האריזות הכבדות בתחתית ומוודאים שהן מסוגלות לשאת את משקל אלו שמעליהן.
- ✓ מעמיסים את המטענים לפי סדר הפריקה, תוך התחשבות במרכז הכובד.
- ✓ בודקים את תקינות ריתום המטען בתדירות גבוהה במהלך הנסיעה. את העצירות יש לעשות במקומות מוסדרים ובטוחים, הרחק מהכביש. מבצעים בדיקות אלה גם לאחר בלימת חירום או אירוע חריג אחר.
- ✓ משתמשים בציוד תומך באבטחת המטען, כגון ממלאי נפח, משטחי חיכוך, לוחות מעצורים, רצועות, קיר תומך ועוד.
- ✓ מוודאים כי אמצעי הריתום והאבטחה לא פוגעים במטען המובל.
- ✓ מתאימים את מהירות הנסיעה למצב הדרך, למצב הרכב ולסוג המטען.
- ✓ נמנעים מפניות חדות, מהאצות ומבלימות חזקות.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/truck_drivers_background

כללי בטיחות בדרכים - נהגי אוטובוסים (מנהיגי דרך)

לנהגי אוטובוסים אחריות לביטחונם ולבטיחותם של משתמשי דרך רבים: נוסעים באוטובוס, הולכי רגל ונהגים אחרים על הכביש.

שיעור מעורבותם של כלי רכב כבדים (משאיות ואוטובוסים) בתאונות דרכים קטלניות גבוה משיעורם במצבת כלי הרכב הכללית הן ביחס לנסועה (קילומטראז') והן ביחס למספר כלי הרכב.

גודל, משקל ומגבלות שדה ראייה הופכים את האוטובוסים לכלי רכב בעלי סיכון גבוה למעורבות בתאונות דרכים קשות.

- ✓ לפני כל נסיעה מוודאים את תקינות האוטובוס: צמיגים, בלמים, אורות.
- ✓ עושים שימוש רב במראות, במיוחד בפניות – הן מסייעות לראות את משתמשי הדרך האחרים. יש להביא בחשבון את השטחים המתים, לרבות קורה ימנית וחזית האוטובוס, ולעשות ככל האפשר על מנת להרחיב את שדה הראייה.
- ✓ נוהגים במהירות המותרת בחוק ובהתאם לתנאי הדרך ומקפידים לשמור על מרחק מכלי הרכב שמסביב.
- ✓ נותנים זכות קדימה להולכי רגל החוצים את הכביש. יש להביא בחשבון, כי בכל מקרה הולך הרגל יורד לכביש.
- ✓ בקרבת צומת/מעבר חצייה/שפת המדרכה שמים לב להולכי רגל החוצים את הכביש.
- ✓ מקפידים על תשומת לב מיוחדת בצמתים מרומזרים שבהם מופע ירוק משותף לרכב ולהולכי רגל - יש להביא בחשבון שהולך הרגל מתכוון לחצות את הכביש.
- ✓ מורידים את הנוסעים קרוב ככל האפשר לשפת המדרכה ומתחילים בנסיעה רק לאחר שמוודאים, כי כל הנוסעים ירדו מן הרכב בבטחה וכי הם לא החלו את חציית הכביש לפני האוטובוס או מאחוריו.
- ✓ כשעייפים לא נוהגים! מקפידים על שעות עבודה ומנוחה בהתאם לחוק.
- ✓ לומדים נהיגה בטוחה: מומלץ להשתתף בקורס/הדרכה לנהיגה בטוחה ולהקפיד לשפר את המיומנויות אחת לתקופה.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/departments/general/bus_drivers_rules

כללי בטיחות בדרכים - רכב שטח וסיור מדברי

על מנת שתוכלו להמשיך לטייל, לעבוד בבטיחות ולשמור על החיים שלכם ושל המטיילים שאתם מלווים, ריכזנו עבורכם את כללי הבטיחות הבאים לנהיגה בטוחה בשטח.

- ✓ הכירו היטב את המסלול, תנאי השטח והרכב, טרם הסיור, גם אם אתם הנהגים הקבועים וגם אם אתם נהגים מחליפים.
- ✓ ודאו את תקינות הרכב לפני כל סיור.
- ✓ קיימו הדרכות למטיילים רק כשהרכב נמצא במצב של עצירה מוחלטת ובמקום נוח ובטוח.
- ✓ הקפידו שכל נוסעי הרכב חגורים, מלפנים ומאחור. חגורות בטיחות מצילות חיים גם בטיולי שטח.
- ✓ שימרו על ריכוז מלא בנהיגה בעת הטיול. למרות הצורך ליצור "אווירת טיול" מהנה ומעניינת, חשוב לא להסיח את הדעת מהנהיגה, לא להתעסק בטלפון הנייד ולא להסיט את המבט מהדרך.

שמירה על כללי הבטיחות תסייע לכם למנוע את התאונה הבאה ותחזיר אתכם הביתה בשלום.

נסיעה בטוחה וטיול מהנה!

כללי בטיחות באתר הרלב"ד

https://www.gov.il/he/Departments/General/safety_rules_touring_vehicle

כללי בטיחות בדרכים - הסעות תלמידים

מדי בוקר, בדרך לבית הספר ולגנים, ושוב בשעות הצהריים, עם סיום יום הלימודים, משתמשים אלפי ילדים במערך ההסעות.

תשומת הלב של ההורים יכולה לסייע בארגון מערך הסעות בטוח, שיביא את הילדים בשלום לבית הספר והביתה. בנוסף, חשובה הדרכה והקניה של הרגלי הבטיחות לילדים בהקשר לעלייה ולירידה מרכב ההסעה ולהתנהלותם הבטוחה בתוך הרכב.

בטיחות רכב ההסעות ונהג ההסעות

- ✓ מוודאים שחברת ההסעות היא חברה מורשית ובעלת כל האישורים הנדרשים.
- ✓ מוודאים שאין פגיעות ברכב, כגון פנסים שבורים, מושבים לא תקינים וכו'.
- ✓ מוודאים שמותקנים ברכב פנסי איתות מהבהבים בעת פתיחת הדלת (בחזית: שני פנסים צהובים, מאחור: שני פנסים אדומים) כנדרש מרכב הסעות.
- ✓ מוודאים שיש ברכב, בחזית ומאחור, שילוט ברור ובולט ועליו המילה "ילדים".
- ✓ מוודאים שברכב ההסעות מותקנות חגורות בטיחות תקינות שפועלות כראוי.
- ✓ מוודאים שרכב ההסעות מסיע מספר ילדים כמספר המקומות ברכב ושאינו ילדים שעומדים בנסיעה או ילדים שאינם חגורים.
- ✓ מוודאים שהנהג נכנס לתחום התחנה בצורה בטוחה, מתחיל את הנסיעה רק אחרי שכל הילדים התיישבו במקומותיהם וחגרו חגורת בטיחות, ובזמן הנסיעה מתרכז רק בנהיגה ובכביש ואינו מעשן או מדבר בטלפון.
- ✓ מוודאים שהילדים עולים/יורדים מהרכב אך ורק מהדלת הקדמית.
- ✓ מוודאים שהנהג מבצע סריקה בתום ההסעה ובדוק שלא נשארו ילדים ברכב.
- ✓ מוודאים שמקום העלייה והירידה מההסעה מוסדר ותחום במעקה בטיחות, כדי למנוע ירידה של הילדים אל הכביש.

הדרכת ילדים להתנהגות נכונה בהסעות

- ✓ בתחנת ההסעה – עומדים רחוק ככל האפשר משפת המדרכה.
- ✓ בהתקרב רכב ההסעה, לא רצים לקראתו. יש להמתין לעצירתו המוחלטת.
- ✓ עולים לרכב בצורה מסודרת, ללא דחיפות.
- ✓ יושבים במקום פנוי וחוגרים חגורת בטיחות.
- ✓ לא מוציאים ראש או יד מהחלון.
- ✓ צעקות ומעשי קונדס מסיחים את דעת הנהג. מקפידים על התנהגות נאותה.
- ✓ בתום הנסיעה יורדים בזהירות ומתרחקים מרכב ההסעה. חוצים את הכביש רק אם צריך, רק במקום מוסדר (מעבר חצייה) ורק לאחר התרחקות רכב ההסעה.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/safety_rules_child_transportation

כללי בטיחות בדרכים - בשעת אזעקה

לפי הנחיות פיקוד העורף והרלב"ד, בהישמע אזעקת אמת בזמן נהיגה יש להיכנס למרחב המוגן במסגרת פרק הזמן העומד לרשותכם בזהירות ומבלי לסכן את שאר משתמשי הדרך.

בכביש בין עירוני

- ✓ מאטים ועוצרים בצד הימני של שול הדרך ככל האפשר, או במפרץ חנייה בצד הימני.
- ✓ מומלץ להדליק אורות חירום מהבהבים ולצאת מהרכב אל מעבר למעקה הבטיחות אם יש, נשכבים על הקרקע ומגינים על הראש באמצעות הידיים.
- ✓ לאחר 10 דקות חוזרים בזהירות לרכב ומשתלבים בתנועה באופן בטוח.

בכביש עירוני

- ✓ עוצרים במקום עצירה מוסדר ובטוח ונכנסים למבנה או למחסה קרוב.
- ✓ אם אין בנמצא מקום עצירה מוסדר ובטוח, מאטים בזהירות, עוצרים בצד הדרך רחוק ככל האפשר מהכביש, נשכבים על הקרקע במקום בטוח ומגינים על הראש באמצעות הידיים.

להולכי הרגל

- ✓ אם יש צורך לחצות כביש על מנת להגיע למחסה – מוודאים שהכביש פנוי ורק אז חוצים לעבר המחסה.

כללי בטיחות באתר הרלב"ד gov

https://www.gov.il/he/Departments/General/true_alarm